

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

на годину	6 дин.
за пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Претплату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ПРОПИС

ЗА ИЗВОРЕ ОПШТИНСКИХ ЧАСНИКА У БЕОГРАДУ

Г. министар унутр. дела од 27. т. м. ПНр. 17178. изволео је наредити следеће :

Чланом 91. законом о општинама који је 25. овмес. ступио у живот, наређено је, да се први избори по овом закону изврше у току месеца Децембра ове године, у свим оним општинама које не мењају свој обим. Па како и општина београдска долази у ту врсту општина, и како је другим и трећим ставом првог одељка члана 12. истог закона наређено, да се у Београду врше избори по одељцима (квартовима), и да начин тога бирања пропише министар унутрашњих дела, то овлашћен овим законом прописујем :

А.) Први избори за општинске часнике у Београду извршиће се према прописима новог општинског закона у току месеца Децембра.

Б.) Начин бирања за општинске изборе у Београду, у опште биће од сада овакав :

а., Списак бирачки саставиће се за сваки одељак (кварт) тако, да у списак уђу сви они који према закону о општинама имају право гласања, а плаћају порезу у дотичном кварту.

б., За ове прве изборе бирачки одбори, по кварталовима, биће састављени према члану 91. закона о општинама тако, да ће на дан избора 30 гласача, кад дођу у 8 сахати или мало доцније ако дотле не буде на окупу 30, изабрати четири лица за бирачки одбор. Председник сваком таквом бирачком одбору биће један одборник, кога одбор избере из своје средине. Овај избор одбор ће учинити раније тако, да се у огласу којим се одређује дан избора означи и име одборника који ће у ком кварту бити председник бирачког одбора.

Најстарији по годинама од ових одређених председника, кога ће одбор такође при избору самом означити и у огласу споменути, биће председник главног бирачког одбора, у који улазе као чланови сви председници бирачких одбора

По свршеном избору председници бирачких одбора носе одма запечаћена акта у општину, и ту их предају одређеном председнику главног бирачког одбора

Главни бирачки одбор, по пријему изборних акта, одмах приступа пребројавању гласова и по свршеном послу објављује резултат избора.

Раду главног бирачког одбора имају права присуствовати сви чланови бирачких одбора.

Ако се, према резултату, покаже, да се мора чинити ужи избор, онда ће се поступати даље у свему по одредбама закона с тим, да и за ужи или накнадни избор буду исти председници бирачких одбора.

в., Према члану 19. општински ће суд, најдаље до 7. Јануара идуће године, а после и сваке године, сазвати збор да избере 8 лица и 2 замењеника за сваки одељак, од којих ће општински одбор после коцком за сваки случај бирати бирачки одбор за тај одељак.

Избор ових лица вршиће се у сваком кварту самостално. Бирачки одбори за први избор ових лица биће они исти, који и за први избор општинских часника. Изборна лица сваки ће бирачки одбор саопштити писмено, преко председника општинског суда општинском одбору који ће од тих после коцком бирати бирачки одбор кад затреба. (чл. 19.)

Председник бирачког одбора, у свакоме кварту, биће један одборник кога одбор општински коцком одреди.

Остали поступак остаје исти онај; као и за ове прве изборе, који ће се у току овог месеца извршити с тим изузетком, што ће у главном бирачком одбору председавати увек председник општинског суда, кад год није у питању било његов избор било каква ствар која се лично њега тиче.

У такоме случају, у главноме бирачком одбору председава годинама најстарији одборник.

Председник главног бирачког одбора, председници бирачких одбора, као и сви чланови бирачких одбора увек ће се у огласу којим се збор сазива, поименце означити.

Избор општинског одбора има се извршити такође у току месеца Децембра по тако, да се одбор не бира пре но што се изврши и коначно расправи избор председника, кметова и кметовских помоћника.

При овим изборима, на послетку ваља имати на уму још околност, да пошто је друго полгође ов. г.

Свањко.

Милу

продужено до првог Јануара по закону о изравњању
 www.рационалне године с календарском, право гласања према
 члану 14. закона о општинама, имају сви они грађани
 који су платили порезу за прво полгође ове године.

НОВО КАЛДРМИСАЊЕ

СТУДИЈА ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ

(ПРОДУЖЕЊЕ)

Сем тога, ако се камен брзо гладча, не сме имати велику
 ширину, а и што је која улица стрмија, и уколико је саобраћај
 већи, ваља и ширина појединог камења да је мања.

Дакле, данас употребљено камење за коцкасту калдрму,
 није управо коцкасто, већ паралелоипедно (са већом дужином
 од ширине и висине) и највише је употребљен тако зван
 париски облик или формат (ширина просечно 10 а дужина и
 висина 16 см.)

Димензије употребљеног камена у главним варошима
 следеће су:

ВАРОШ	КАМЕН	ШИРИНЕ	ДУЖИНЕ	ВИСИНЕ
ЛОНДОН	ГРАНИТ	(7,5—9,0)	(15—38)	(15—23) см.
ПАРИЗ	ГРАНИТ	8	14	(16—17) см.
		10	16	
		15	15	
		13	20	
		17	17	
(КАМЕЊЕ СА ПОТпуНО ПРАВОУГОЛНИМ ИВИЦАМА)				
БЕЧ	ГРАНИТ	(17,4—19,4)	(17,4—19,4)	(17,4—19,4) см.
(ОБИЧНА КАЛДРМА, ДИЈА- ГОНИЈА И „КАТАРИСТАК“)		(14,8—16,8)	(14,8—16,8)	(14,8—16,8) "
		(12,2—14,2)	(22,7—25,7)	(17,4—21,4) "
МИНХЕН	ГРАНИТ	19	19	19 "
ПРИХ	—			
	главне улице	(12—15)	18	18 "
	споредне "	(9—12)	15	15 "
БУКУРЕШТ	ГРАНИТ ИЛИ ТРАХИТ	18	18	18 "
ВАРШАВА	—	18,4	18,4	18,4 "
ШТУТГАРТ, МАЈНЦ, АХЕН И КЕЛН		имају париски облик камена		

У Базелу, где има доста стрмих улица, а камен се брзо
 гладча, као и у Штутгарту, ширина камења не прелази 12 см.

Што се тиче ширине састава, или размака појединог
 камења у калдрми, и она има знатан утицај на пријатност
 вожње и трајашност калдрме.

Јер у колико је тај размак већи, искуством је доказано,
 да ће се у толико брже окривити ивице појединог камења. То
 чини уједно, те камење добија округласт облик, а цела калдрма
 постаје неравна, тако, да ће бити много више ларме и потреса
 при вожњи, а услед овога последњег, коњи несигурно вуку и
 више се море, па се и кола брзо кваре.

Размак појединог камења према томе треба да је што мањи.

Најзад, што се тиче ређања појединог камења, ту долази
 питање, да ли је боље да поједини редови иду управо на пра-
 вац улице, или косо према истој?

Из најпре полагани су редови управно према правцу
 улица, а доцније ушло је у обичај, да се ти редови дијагонално
 (косо) слажу. Мислио се, да је камење на тај начин мање
 квару изложено, пошто правац кретања, дакле и удара копита
 коњских и наплатака од точкава долази косо према ивицама
 појединог камења.

Но како са друге стране, при косом полагању на исту
 дужину пута, и кола и коњи у правцу кретања много чешће
 додирују ивице камења, увидело се, да се горња корист не
 постизава, док се на против кретање стоке и кола отежава,
 клизањем час у једну, час у другу страну, услед чега се уједно
 и извештај део снаге некритично троши.

Осим тога, при оваквом начину полагања, на ивицама дуж
 пешачких стаза потребно је камење троугласте или петоугласте
 горње површине, а и ређање је теже, што и једно и друго
 целу калдрму поскупљује.

Са обзиром на све ово, данас је опет у обичају полагање
 камења у редове управно на правац улице, а само на раскрс-
 ницама упогрбљују се дијагонални редови ради правилније
 везе улица на њиховом стицају.

в. Калдрма од ломљеног камена.

За ову калдрму употребљује се ломљен камен, као што
 се из мајдана добија, при чему се само бира камење од при-
 лике једне величине, са што равнијом горњом површицом, и у
 колико је могуће паралелним површинама озго и оздо Вели-
 чина горње површине треба да је најмање 150 а највише 300
 квадрат. сантим., а стране најмање 5 и највише 25 см. дужине.

Камење ваља ређати тако, да спојеви буду што ужи, и
 да не долазе у продужењу један према другом. Камење у једном
 реду треба да је приближно једне величине. Земљиште и под-
 лога од песка морају добро да се спреме и набију. Камење
 мора да се што чвршће у песак усађује, празнине између камења
 да се испуне, калдрма озго да се заспе песком у висини 1—2
 см. и добро да се набије.

Овако извршена калдрма јевтина је, а може са свим добро
 да послужи, нарочито по варошима и улицама, где није велики
 саобраћај терета. У таквим случајевима и трајашност је доста
 велика. Са обзиром на све то, не може та калдрма ни данас
 да се одбади, а нарочито је корисна за вароши, које не оби-
 лују трошком. На одишта и у напреднијим државама много вароши
 и данас имају и граде јоште такву калдрму.

Ова је калдрма нама и сувише позната, јер су у Београду
 оне калдрмисане улице и највећег и најмањег саобраћаја, у
 највећем и најмањем паду, по једноме принципу и на један
 начин.

Међу тим, хрђаво искуство, које смо ми са том калдрмом
 учинили, не сме да се припише самој систему калдрмисања,
 већ једно немарном и примитивном начину обдржавања и гра-
 ђења наше калдрме.

в. Мешовита калдрма од тесаног и ломљеног камена.

Са обзиром на то, што је израда правилно отесаног
 камења скупа, у многим мањим варошима, а и у већим за
 улице мањег саобраћаја, употребљена је са успехом калдрма
 од тесаног и од ломљеног камена, једна до друге, тако, да је
 само средина на извесну ширину правилним камењем обојена.
 Тиме се укупни трошкови за калдрмисање знатно смањују, а
 потреби је ипак одговорено, пошто терет иде обично средњим
 делом улице, док површина лево и десно у главном служи
 колпама за мимолазење и стајање. И при оваквом начину кал-
 дрмисања, олуци поред пешачких стаза, граде се од тесаног,
 а не од ломљеног камена.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

БРОЈНО СТАЊЕ ВАГА

У БЕОГРАДСКИМ ОСНОВНИМ ШКОЛАМА ОД 1883. ДО 1889. ГОД.

ОСНОВНА ШКОЛА	1883				1884				1885				1887				1888				1889									
	Б Р О Ј Н О С Т А Њ Е Б А К А У				Б Р О Ј Н О С Т А Њ Е Б А К А У				Б Р О Ј Н О С Т А Њ Е Б А К А У				Б Р О Ј Н О С Т А Њ Е Б А К А У				Б Р О Ј Н О С Т А Њ Е Б А К А У				Б Р О Ј Н О С Т А Њ Е Б А К А У									
	I. РАЗРЕД	II. РАЗРЕД	III. РАЗРЕД	IV. РАЗРЕД	I. РАЗРЕД	II. РАЗРЕД	III. РАЗРЕД	IV. РАЗРЕД	I. РАЗРЕД	II. РАЗРЕД	III. РАЗРЕД	IV. РАЗРЕД	I. РАЗРЕД	II. РАЗРЕД	III. РАЗРЕД	IV. РАЗРЕД	I. РАЗРЕД	II. РАЗРЕД	III. РАЗРЕД	IV. РАЗРЕД	I. РАЗРЕД	II. РАЗРЕД	III. РАЗРЕД	IV. РАЗРЕД						
Бод Саборне цркве	67	72	76	50	265	59	49	59	55	222	58	53	55	57	223	42	54	59	43	198	66	46	63	67	242	66	68	48	76	258
Теразиска	100	89	69	45	303	90	95	82	104	376	98	83	104	91	376	77	71	101	102	351	96	80	95	113	384	102	88	77	125	392
Врачарска	59	45	39	24	167	80	55	56	48	239	57	78	59	62	256	107	87	66	60	320	114	91	100	76	381	133	122	113	117	485
Савска	49	42	48	30	169	46	50	43	42	181	39	44	51	38	172	34	33	42	34	143	42	33	37	41	153	34	45	35	36	150
Паллулска	60	63	43	38	204	70	51	62	42	225	60	65	55	60	240	74	46	56	67	243	58	60	40	53	211	46	59	45	58	208
Дорћолска	47	32	27	26	132	40	29	39	24	132	46	46	73	54	219	43	41	55	62	201	48	35	69	60	212	48	40	66	57	211
На Јалији	32	26	28	24	110	23	28	20	30	101	32	31	—	—	63	32	24	—	—	56	33	27	—	—	60	39	30	—	69	
У Топчидеру	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	3	3	6	36	8	7	3	5	37	8	9	8	4	41
СВЕГА:	414	369	330	237	1350	408	357	361	296	1422	390	400	397	332	1543	424	363	387	374	1548	468	386	409	417	1680	479	465	396	474	1814
Бод саборне цркве	55	50	36	35	176	67	58	40	45	210	60	53	50	46	209	46	47	43	40	176	44	52	45	39	180	48	49	49	45	191
Теразиска	58	48	46	31	183	43	42	40	47	172	53	45	42	45	185	55	60	59	46	220	56	41	55	45	197	47	52	49	48	196
На зап. Врачару	38	25	15	14	92	47	33	27	17	124	47	36	46	27	156	36	51	36	35	158	52	48	55	48	203	51	62	33	53	199
На ист. Врачару	37	23	10	15	85	33	29	23	15	102	25	27	26	22	104	36	25	20	27	109	25	30	16	17	88	32	26	15	121	
Савска	52	36	19	15	122	37	44	37	19	137	36	38	40	27	141	37	31	30	23	121	25	34	22	23	104	24	17	34	22	97
Паллулска	68	30	15	15	128	59	44	23	12	138	53	46	48	29	176	43	43	42	23	151	32	37	51	52	172	47	33	45	38	163
Дорћолска	56	11	21	8	96	53	33	12	—	98	52	43	29	—	124	58	35	52	32	177	51	42	36	46	175	40	35	36	41	152
На Јалији	28	21	18	13	80	47	27	19	16	109	38	28	24	19	109	26	21	15	19	81	27	15	17	13	72	25	23	15	13	76
Вежб. в. жен. школе	26	21	21	23	91	19	33	26	22	100	37	26	40	26	129	40	32	39	29	145	39	40	—	3	7	39	40	30	33	142
СВЕГА:	418	265	201	169	1053	407	343	247	193	1190	402	345	345	241	1333	380	345	339	274	1338	313	302	297	286	1193	369	343	317	308	1337

Прим. Услед рата српско-бугарског није било ревизије за основне школе у 1886. год., с тога нема података.

РАДЊА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

Држан 20. Октобра 1889. год. у Београду.

Почетак у 6 $\frac{1}{2}$ часова по подне.

(СВРШЕТАК)

Миљивоје Јосимовић. Ја ћу одмах у почетку да кажем да се не могу сложити са г. Марком Велизарићем јер не могу да нађем у овом моменту никаква оправдања да 12,000.000 треба да се задужимо и да за 12,000.000 можемо да се задужимо. У начелу се више слажем с г. Видаковићем. Шта ће нас коштати водовод, то ће најбоље да покаже наш план и наш предрачун. Од водовода се тражи да да извесну количину воду, која је потребна за становништво укупно а са обзиром на меру утврђену за појединце, и кад се св а претходним радовима дође до предрачуна, онда ћемо знати, шта Београд треба и може да кошта водовод. Дакле загребачки $\frac{1}{2}$ милиона нису меродавни за нас. Ја ћеним да ће наш водовод да кошта 2 милиона динара. Није питање на који ћемо начин наплаћивати воду. Зец је у шуми господо, ражањ нам још не треба. Зна се како други људи наплаћују. Као што је г. Видаковић узео за пример Загреб, тако има сијасет других вароши, које се служе једним или другим начином наплаћивања воде. Да не би то и даље чинило овде збрку, ја ћу да кажем, да има 8—10 начина, на који се вода наплаћује. По сваком том начину наплаћује се засебно употреба воде за нужнике, писоаре, купатила, баште, итд. у опште за све што не спада у чисто домаћу потребу, а за домаћу потребу има различних начина, како се то врши: или по проценту кирије или по површини станова или по броју соба. По сваком начину тежи се да сиротиња што јефтиније дође до воде. Одреди се једна минимална количина, која је сваком човеку потребна, одреди се извесна површина собе, која не плаћа или најмање плаћа, а за сваки већи потрошак или за веће просторије разуме се више се плаћа, и то по нарочито утврђеној тарифи. Али ми не можемо овде да решимо и не треба ни да говоримо о томе који је начин пробитачнији, да ли по количини воде или по површини станова или по броју соба. То је питање које треба доцније претресати. Морају се изградити правилници за то, а то је дужност ужих одбора. Они ће бити дужни да на наш захтев поднесу своје мишљење, па ћемо онда овде о томе реша-

вати. Оволико сам мислио да је пукино да г. Видаковићу замерим у интересу даље дебате, а сад ћу да пређем даље на ствар.

Ми смо видели, господо, на конференцијама, да нема готово никога, који је противан мишљењу које постоји у одбору, а то је да треба збиљски што да урадимо за остварење неодложних варошких реформа. Ако оставимо да се сама варош Београд уређује, као што вели г. Бугарчић, она ће се сама уређивати као и за прошлих 50 година, а ми сигурно не можемо желети да и у будуће тако остане. Међу тим слажем се потпуно са г. Видаковићем г. Бугарчићем да ово није ситна ствар да није мала ствар. Ја сам и пре кад сам имао прилике, увек наговестио да нико и бољи од нас није могао од један пут све да изврши, па нећемо ни ми моћи. Осим тога ништа друго човек да не погледа, него данашњи буџет, који износи близу 750.000, па да види колико се сада троши у име анунтета за отплату дуга. Тражи се преко 700.000 динара. Тражи се другим речима да створимо од једанпут јоште толико прихода колико га је досада било. На један пут удвојити приходе заиста није лака ствар. Па шта можемо и треба да урадимо?

Ми треба да гледамо да извршимо само оно, што одиста општина мора да изврши, њој спада у дужност што је прека потреба и што она може да изврши. Па и те радове ако није могуће од један пут извршити, да општина изврши у извесном низу година. Дужност нам је при томе једино да нађемо начина да не прође одвећ много времена до коначног подмирења свију тих потреба, и уједно да се трудимо да приходе увећамо, а пошто то није могуће од један пут учинити, да поступно дођемо до тога стања да имамо и бољих прихода.

Ја заиста сажаљевам што је извештај наше комисије тако празан, и одиста тешко је на основу њега дати своје мишљење. Ствар пре свега није тако страшна као што по том извештају изгледа, нити ја налазим да је потребно, да се узму свих 12,000.000 динара. Тачног предрачуна сад не може бити, но може приближно да се каже овако. Водовод ће да нас кошта 2 милиона, канализација 3 милиона, кадрма 3 милиона, нивелација $\frac{1}{2}$ милиона, школе $\frac{1}{2}$ милиона, кланица и суд $\frac{1}{2}$ милиона, осветљење $\frac{1}{2}$ милиона, а кеј и антриоти $1\frac{1}{2}$ милион. То би било свега 11,500.000. Када би дакле узели, да се зајам чини под условима који су изложени у извештају финансијске комисије, сума од номинално 13 милиона у округлој цифри била би сасвим довољна за извршење свију побројаних послова. По моме мишљењу дакле неоправдана је бојазан, да би нам за то требало два пут толико новаца. Али сад

ја даље налазим, да кеј и антриоти нису ствари општинске. Подмирење те потребе спада више у дужност држави и трговцима самим и најприродније би било по нашем мишљењу да какав трговачки одбор склапањем акционарског друштва у земљи створи могућност за што брже и сигурније подмирење исте, јер општине немају дужност да својим буџетом подижу трговину. Ако би била у стању београдска општина и то да чини, то би било корисно и требало би да учини, али кад није, онда треба да узмемо нож за секцирање те да режем из предлога све оно што за нас није обавезно. Исто тако осветљење не сметрам још за толико хитну ствар, да би се морало одмах градити, а на послетку као што сам више пута овде говорио, такво предузеће могли би дати и приватном друштву или предузимачу у концесију под извесним и што повољнијим условима за нас. На тај начин ако онај $1\frac{1}{2}$ милион за кеј и антриоте и $\frac{1}{2}$ милиона за осветљење одођемо, то већ за 2 милиона смањује укупну суму. Дакле место $11\frac{1}{2}$ милиона на тај начин треба нам само $9\frac{1}{2}$ ефективно. Сад кад знамо да не можемо све послове у један пут да вршимо, већ и због техничке немогућности и што нисмо спреми да их можемо отпочети, онда можемо да поделимо посао тако, да сад предузмемо само водовод и школе као што је казао г. Видаковић. За то смо већ сада спреми јер смо за водовод све потребне предходне радове извршили а за пројектовање школа нису потребне велике студије

Па ако би поред водовода и школе узели одмах у посао и суд и кланицу, онда би нам за све то требало $3\frac{1}{2}$ милиона ефективно или 4 милиона номинално. За тим доцније могли би да извршимо нивелацију, тим имали би да отпочнемо канале и имали би да отпочнемо да градимо бољу кадрму. За ове послове укупно треба 6 и по милиона ефективно или $7\frac{1}{4}$ номинално, па и тај новац не треба нам на један пут. Свега дакле нама не треба више од 10 милиона ефективно или 11,250.000 номинално.

Ако дакле на тај начин посао отпочнемо требаће нам у почетку само сума од 4 милиона номинално. По ономе рачуну као што га финансијски одбор износи, за то би требало анунтета највише до 280.000 динара. То би била повишица садашњег буџета за 35 од сто, и сад за толико требало би и да нађемо нових извора.

Да нам у опште не треба онолико нових прихода као што се тражи, може се увидети следећим резонманом. Пошто смо узели за први мах 4 милиона и у року од 3 године дана извршили водовод, школе, суд и кланицу, онда после тога времена можемо приступити канализацији, нивела-

пији и калдрмисању вароши. Потребне суме за извршење ових послова вршиће се поступно, но реците да узмемо после 3 године за то прилично велику суму од 5 милиона динара. За то би нам требало анuitета највише до 350.000 динара. Међу тим наш ће водовод онда да ради и имаћемо од њега извештај приход, на који начин о томе нећу да говорим, али стављам, да ће водовод тада да доноси 250 хиљада динара. Међу тим и за калдрму имамо у буџету две цифре једну од 95.000 и једну од 30.000 динара, па ако и ових 125.000 динара додамо дохотку од водовода, онда то износи 375.000 дин. Дакле имате покривен анuitет за 5 нових мили, она. За тим ако хоћете даље кроз 3—4 године да узмете и ресто од 2¼ милиона онда за то треба анuitет од 140 хиљада динара. Али сад, узмемо да канали буду готови, па и ту да се наплаћује нека такса, и узмемо да ћете добити 120 хиљада динара, онда управо за последњу рату дуга треда само 20 хиљада динара нових прихода. Дакле ако се на овај начин будемо задуживали у току од 6 и више година, имаћемо свега да створимо 280.000 више 20.000 равно 300.000 нових прихода, па да ипак у току од 5—10 година извршимо све што смо навели, па и све што тражи финансијска комисија, сем кеја, антрипота и осветљења. Остало би нам доцније само увећање прихода за јоште 150.000 динара, колико можемо рачунати да ће бити потребно за редовно обдржавање канала и калдрме.

Ја сам све ово господо казао само с тога, да докажем, да има могућности да се изврши што тражимо. Сад на који начин то треба извршити, ја мислим да треба мало озанијати штудије, него што је она, коју нам је изнела финансијска комисија. Питање то, на који начин да се створе нови приходи, да ли трошарином, прирезом и каквим прирезом, не може да се реши просто разговором нашим овде, него за то треба да имамо мишљење људи, који су позвати да о томе свој суд дају и који ће нам дати по томе предмету једну озбиљну штудију, један извештај на основу којег ћемо моћи и ми ствар да разумемо и да оценимо да је фактички могућно да се приходи увећају, и да се увећају за суму која је нама потребна.

Дакле шта би ми према свему овоме могли да урадимо? На основу овога извештаја комисије, ја мислим да не би могли изаћи пред збор и тражити зајам. Бојим се, и ако је цео свет уверен, да треба ове послове да предузмемо, само за то што нисмо довољно јасно обавештени и што нисмо били кадри и наше грађане да обавештимо, да ће ствар при гласању пропасти и тако за дуже времена бити опет

компромитована. Не остаје дакле ништа друго, него да образујемо једну комисију од стручњака, па макар и да платимо за тај рад, као што су извесна господа најкорисније предложила, па да одредимо рок до кога доба та господа да нам поднесу извештај о томе, на који начин да се ти нови приходи створе, па да нам уједно израде и законске предлоге, ако буде потребно каквих закона за увођење тих нових прихода. Све то мислим да не би трајало дуге времена, и мислим да би до нове године могли бити на чисто с тим питањем, па онда да изађемо пред збор и да тражимо што нам треба.

Али ја ћу овде да се дотакнем онога што мене моментално највише занима. Ако не будемо у стању да до реченога времена укупно питање решимо, а биће нужно да се пре тога занимамо питањем о водоводу, онда ја мислим да привремено изађемо пред збор с тим предлогом, да се водовод отпочне и да се привремено општина ради тога задужи код Народне Банке за суму, која буде потребна за прву годину дава, дакле највише за 1 милион динара

То је што сам имао да кажем (Вичу: врло добро).

Милорад Д. Јанковић. Господо, ја имам да замерим финансијском одбору што је предложио суму од 12 милиона. Ми смо још мали, и ја мислим да би најбоље било да узмемо 5—6 милиона динара за водовод и нешто за калдрму. А што се тиче школа за то има овде предузимача, који ће да начине на отплату, а тако исто и суд. А за кеј и антрипоте, то можемо причекати мало, и мишљења сам тога да не узимамо 12 милиона дин. него највише 6 милиона дин.

Што се тиче трошарине о којој је особито говорио г. Бугарчић и напомену, да би се могло да наплаћује по 2 паре од киле брашна имамо ово да приметим. Кад би се то усвојило, онда би један сиромаш имао да плаћа 7 динара годишње, а ако има жену и петоро деце, онда би имао да плати 51 дин. годишње, ако једе прн лебац, и друго ми би закрлатили сиромашу да слави Божић, Ускрс и славу, јер би му не могуће било да још више плати за бели лебац у те празничне дане. За то сам ја олудно противан томе, а могу се сложити с тиме да подлегне трошарини пиће, деликатесе, али никако лебац, јер трошарину можемо ударити на оно што може да троши богаташ. Како можемо ми ударити на сиромаша, ми би учинили да би онда се они иселили из вароши, а остали би богаташи. Ја сам за то да се удари трошарина на луксузне ствари а никако на најнужније потребе, а друго сам за то да се задужимо највише 6 милиона.

Димитрије Ђирковић. Ја имам то да кажем, да нисам никако за то да се задужимо 12 милиона динара него само 6 милиона динара као што рече брат Милорад, и за ових 6 милиона ја држим да је нужно прво да видимо одакле ћемо добити интерес да их отплаћујемо. Главни је да нађемо начин откуд ћемо отплаћивати, па тек се онда можемо задужити. Ми знамо како је наша држава радила, она се тако исто задуживала, постављала нове приходе, али кад је дошла година дана она нема да плати интерес, и онда дај нов зајам. Ја се бојим да не буде тако и код општине. Главни је да нађемо изворе, лако ћемо наћи зајма. Ја држим да нам је најнужније да прво свршимо водовод, канализацију и школе, а за ово друго после ћемо постепено узети у посао. Главни је да видимо прво какве ћемо приходе имати, и ако ти приходи не буду велики и теретни, ако их можемо сносити, онда лако ћемо правити и већи дуг; јер као што рече г. предговорник може свет да се расали, и ми можемо једнога дана видети да не можемо да плаћамо интерес.

За то сам мишљења да не износимо ни пред збор више од 6 милиона динара, а још би пре ваљало да нађемо изворе, јер без тога не можемо се упустити ни пред збор, а нећемо наћи ни зајма.

Никола Р. Поповић. Ја сам био на два седницама одборским и тако исто и на обема конференција, па којима се водио разговор о пројекту финансијске комисије за задужење општине; и слушао сам говорнике и на једном и на другом састанку, слушао сам у толико пажљивије, у колико имам мање стручне спреме за овај посао, и нашао сам да између мишљења комисије многих одборника, а тако исто и конференције има 3 главне разлике. Прва је разлика у томе, што финансијска комисија тражи да се уведе потрошарина — октроа — а не казује ни у начелу на које ствари уводи потрошарину, а које ослобођава, а за то веле стручни људи да је у другим варошима одбачена потрошарина, а замењена бољим извором. Друга је разлика у ономе што је г. Марко Лeko у једној одборској седници казао, да је 6 од сто рачунски скупљи интерес и отплата него што управа фондова даје, а финансијска комисија вели да је то повољан услов. Како после тога нико од стручњака није загазио у то питање, то је и за ме сад остало ово нерешено питање. Трећа је разлика у томе што финансијска одборска комисија није у свој извештај увела оно што се данас фактички троши по буџету општинском на ове установе, које се спомињу у извештају финансијском.

Ова су разна мишљења довела у судар мишљење финансијске комисије са мишље

њем појединих говорника у одбору и конференцији. И то ме управо гони да морам да гласам против извештаја финансијске комисије и против задужења на овом основу како га финансијска комисија предлаже. Али, с друге стране, кад знам да општина има веома важних и нужних потреба, као што је подизање основних школа, водовод, канализација, и кад и ја сам то признајем да је нужно и да те потребе не трпе одлагања, онда мора да се прибегне нечему другоме па да се опет ова ствар повољно реши, да се нужне потребе општинске и за даље не одлажу. Све је ово г. Јосимовић исказао у своме говору, и кад се са онога земљишта пође у овом питању, онда извештај комисије о задужењу није ништа друго него као неки предрачун прихода и расхода нужних потреба, то јест колико ће да кошта једна, колико друга потреба, и према томе да се види колико се треба задужити, колико ће се платити интереса и отплате, итд. и за то имају право она господа одборници који и на пређашњим састанцима а тако исто и данас траже, да се ово питање на другој основи реши, и да се одмах не врше сви послови који се траже у овом извештају, него најнужнији и најпотребнији, дакле постепено. Ето то су разлози, који ме руководе у овом питању о задужењу да гласам против извештаја оваквог каква је. У исто време молим другу комисију да тачније проучи овај рад, као што је казао г. Јосимовић, а ако људи неће бесплатно да раде на томе извештају онда сам и за то да се плати.

С тога ћу као одборник гласати против; а ако би се овај финансијски извештај изнео пред збор овакав каква је, онда не само да ћу гласати против, но ћу подејствовати и код грађана, да и они гласају против.

Цера Видаковић. План водовода Загреба са рачуном коштања нешто више од пола мил. дин., ја сам донео вечерас с тога, да би побио оно мишљење, које је постојало да ће нас водовод коштати много милијона, и сами чланови комисије изразили су се да ће коштати 2 и по до 3 милијона дин. Вечерас видим г. Јосимовић попустило мало, па каже коштаће до 2 мил. Као што он не може да каже извесно колико ће да кошта, тако исто ја сам навео, колико водовод Загреба кошта и према томе да неће ни наш водовод много више коштати. Ценовник сам донео да докажем, да не треба много да мислимо о томе него да покупимо сва наређења и ценовнике европских водовода и да узмемо из истих оно што је најбоље, и у место да ми се каже хвала, оно ми се замера.

Ја, господо, нисам хтео ништа моје да протурим и паметном, него сам хтео да

кажем пут и начин, како ћемо се помоћи, да дођемо до онога што је најбоље и најкорисније. Ако ми изнесемо овакав предлог финансијске комисије пред збор, он ће пропасти. Нико неће да одобри да се задужимо од један пут 12 мил. дин. Лако ће то одобрење да се добије и не само за 12 милиона него и за 20 милиона, само ако се први милиони, који се задужењем добију, корисно употребе, ако се тај новац паметно утроши да можемо са светлим образом изаћи пред грађане. И онда ће нам грађани у будуће врло радо одобрити други зајам, а стране капиталисте стећи ће веру у наш солидан рад тако да можемо са повољнијим условима добити други зајам.

Коста Главинић. Г. Видаковић употребио је zgodну прилику да и мене мало закачи, али ја налазим да су врло различне ствари: извештај ове финансијске комисије и извештај оне комисије за откопавање доњег градског поља, и да је са свим неумесна његова примедба којом ме је хтео да пецне.

Ја нећу да се упуштам у полемику, са г. Видаковићем, по хоћу да говорим о самој ствари, али морао сам да почнем са овим уводом, јер је и он са својим уводом мене дарнуо.

О свему што је г. Видаковић говорио, одговорио му је по струци г. Јосимовић и ја се потпуно слажем са говором г. Јосимовића. Ко је имао уши и слушао што сам казао, могао је да види и да разуме, да и ја нисам за потпуно усвајање извештаја финансијске комисије. Ја сам у одборској седници био противан да се зове конференција док не пречистимо она питања с којима треба да смо на чисто, пре конференције. Ја сам знао да ће да изађе ствар као што је и изашла, и ја сам хтео да то избегнемо и да изнесемо извештај у онаквом облику, као што га можемо изнети и пред збор грађана и да цела ствар ухвати са свим другим правца. Ја сам у мом говору рекао, да ми треба да одредимо минимум задужења, да послове морамо извршити по потреби и нужности, и да их не можемо свршити поред најбоље воље за краће време од 10—12 година. Ја сам све то рекао, и на то неће да се обзире г. Цера Видаковић и они који говоре против извештаја. А за цело да смо о извештају комисијском говорили у седници, и ја бих га друкчије нападао. Ја сам сматрао извештај комисије као наш па кад је он изнет пред грађане сматрао ам за своју дужност, да браним у извештају оне, што сам нашао да треба бранити, а нисам хтео ни дозволити да нам се каже: да нисмо били ништа о самој ствари мислили, и да у опште нисмо ништа озбиљно ни радили. Ја сам као што рекох

кох морао у неколико да браним извештај комисијски али нигде нисам казао да треба примити извештај комисијски потпуно. За мене је ово начелно питање: можемо ли подмирити оне потребе редовним приходима и треба ли на овај начин да учинимо зајам као што комисија предлаже? Ја сам казао све те детаља да решимо прво па онда да изађемо пред збор.

Господо, овде је било говора различних и види се у главноме да сви слажемо. Г. Бугарчић се бојао, ако напаљујемо воду од грађана, да би спрочини грађане опторетани, и да би учинили, да напусте станове, и да се иселе из вароши.

Г. Милорад врло добро је показао да би много горе било кад би ударили порезу на лебац, као што се чини г. Бугарчићу zgodније, јер на лебац имала би свака душа да плати по 4 паре, а то износи годишње 12—14 динара од душе.

Господо, ја сам у оним мојим подацима, које сам овде износио, хтео да покажем очигледно да Београд сад запста плаћа много, али да нема вајде од тога. Ја сам споменуо да је доктор Владан израчунао да Београд плаћа болести и смрти на 6,000,000 дин. годишње пореза Господо, ако будемо у стању да подигнемо хигијенске установе и смањимо умирање од 40 на 30 по хиљади можемо да уштедимо 1 и по милион динара што плаћамо на страну за лекове, мртвачке сандуке, покрове и томе подобно.

Ми не можемо узети 12 мил. динара у један пут него као што рече г. Јосимовић прве потребе да подмиримо, па онда да идемо даље. Ја се потпуно слажем са г. Милорадом да школе можемо начинити и на отплату. Све су то начини, које треба после детаљко испитати, и које смо ми требали прво да пречистимо овде у седници, а не да излазимо пред конференцију и да се брукамо као што смо се обрукали.

Димитрије Ђирковић. Ја мислим да се реши. Ово је три дана како се говори.

Др. М. Лекс. И ја сам баш мислио то да кажем што рече г. Ђирковић. Ова тема о којој говоримо, она је тако интересантна да би се могло дуго и много о њој говорити, али крајње је време, да се претане. У извештају комисије има извештај предлог и главна мисао у томе предлогу је то, да се пре свега одобри зајам. То се тражи у финансијском извештају. Међу тим већина је одбора за подмирење тих потреба и увиђа да се друкчије не могу подмирити него зајмом, али већина је за то да пре него што учинимо зајам да се претходно прибаве извори и посвршавају сви послови који треба да претходе зајму. За то бих молио г. председника, да једном изнесе предлог финансијске комисије на

гласање. Ја мислим да је то питање одавно сазрело.

Председник. Нема сумње да је сазрело, али мислим да је ред, да дам реч говорницима, који су се јавили.

Пошто нас мало има који смо били у комисији, ми нисмо ништа дефинитивно узели, ми нисмо примили на се никакву силу, него само предложили, а ви сте за то да пречистите и регулишете све то. И сам се слажем са г. Ђирковићем да зајам не можемо ни тражити, ако не нађемо начин, како ћемо да осигурамо приход. Ми смо казали 2—3 начина, можемо прирезом, можемо за сада трошарином, и кад буду готови поједини послови као водовод, онда ће нам и то доносити неки приход. И онда кад тражемо зајам, треба да имамо овлашћење. За трошарину министар треба да нас овласти указом јер закон о потрошарини постоји у вашој земљи, и по предлогу онеме ми имамо цифру да би имали 210.000 дин. прихода, годишње. Код нас постоји потрошарина на говеђину, на свињско месо, само није праведна. За што на прилику да плати 26 дин. а на једног брава од 200 кила да плаћа само један динар. Кад се завде трошарина и још други приходи, које нађемо, онда се можемо задужити, али главно је имајте на уму да се ми не смејемо упуштати ни да се задужимо док нам збор не одобри.

Петра Видаковић. Извештај сад овде у одбору не може пропасти, него или ћемо га примити или одбацити.

Председник. Да ли желите још да се говори или да се реши. Још има пријављених говорника. (Вичу: да се реши, други: да се говори.)

Никола Хади-Поповић. Овде се једнако говори о једном истом, за то ја мислим да треба ставити на гласање, хоћемо ли још да говоримо или не.

Милов, Р. Маринковић. Ја сам тражио реч и хоћу са неколико речи да изнесем своје мишљење у овоме питању, које смо ми сви овде без разлике огласили за врло важно и око кога смо се питања не само 5—6 пута разговарали у седницама и конференцијама, него око кога ћемо се питања разговарати још дуго и дуго док не доведемо ма коју ствар до извршења.

Ја сам водећи рачуна о свачијем мишљењу водио за себе прибелешку о томе и оценно са мога гледишта, чији су разлози јачи и бољи, и хоћу да изнесем до каквог сам сад закључка дошао овде.

Пре свега један је поменуо да се о овим питањима можемо разговарати и неискрпити разговори да се морамо ограничити на начелне ствари. Сви ми признајемо потребе оне, које су изнесене у извештају финансијске комисије, али ценимо те по-

требе и стављамо да су једне прече, далеко важније и њих морамо ставити на прво место, а друге потребе узимамо да су такође важне, али да их морамо доцније вршити, јер све те потребе не можемо у један пут да извршимо. Како те потребе стоје, ја мислим да ће се сложити самном већина, изложио је г. Јосимовић много детаљније, опширније него што би ја сад требао да се упуштам у оцену. Пре свега на дневном реду стоји нам то, да се водовод гради, ми смо у то већ загазили, и практички треба да уђемо у посао. Дакле то питање ставио је г. Јосимовић на прво место, и ви знате да је оно ту, и да га морамо спровести израђивати. Тако исто долазе друге потребе као школа, даље суд и кланице. То су потребе, које непрестано стоје на дневном реду да их извршимо. Према тим потребама он је изнео приближан рачун, шта ће они коштати, и завршио је све то да ми сад не можемо да изнесемо ову ствар пред збор, за то што нисмо довољно проучили оно питање о изворима, како ћемо да покријемо отплату и интерес на зајам, који морамо учинити. С тога разлога он предлага да ми то питање о изворима за покривање тих трошкова поверимо особитој комисији, која ће то питање да пречисти, а у начелу да решимо, да морамо подићи водовод, да морамо одмах приступити том извршењу и оних потреба, како је он тамо означио, а за приходе он каже да их проучимо, па пошто их проучимо, онда да то све заједно изнесемо пред збор на одобрење. Не можемо ми то одвојено. Стога ја мислим да је најпотребније да г. Јосимовић формулише његов предлог, који се чини да је најсвестранији, и предлог да усвојимо. Више ништа немам да кажем него само то, да не одобримо неколико задужења у први мах, а о томе, да ли ћемо увести трошарину или друге приходе, то само питање заслужује особите студије као и оно питање што износи г. Леко није незнатно: да ли ћемо прво да знамо чиме располажемо па онда да приступимо овоме послу. Ми морамо знати и једно и друго да би могли нешто да радимо.

Марко Велизарић. Не разумем готовост оних који пристају да се задужимо за оне послове, који не доносе прихода и који највише падају на терет грађана, а боје се да се задуже за оне послове, који не само да се сами исплаћују него ће и користити да доносе. Ја бих молио да се на то питање одговори, па онда да се каже, које послове хоћемо да свршимо, и за што нећемо баш оне који нам још и прихода доносе.

Никола Вулковић. Немојте сматрати да су антриоти сигурни приходи. Пешта је правила антриоте, па су празни.

Милан Маринковић. Ја сматрам да је се г. Јосимовић дотакао свију ситуација. Сви признајемо да су ове потребе нужне, и као све у један пут извршити, него поступно, па у току више година да се то ради. Тако смо у почетку самога рада почели да говоримо. И кад тако ствар стоји, онда да усвојимо предлог г. Јосимовића, који је тако детаљно изложио ствар, а он каже да се најпре одреди комисија, која ће изнаћи начин, како да се покрију расходи.

Милутин Марковић. Ја ћу да кажем само неколико речи. Из данашњих разговора у одбору некако се погрешно разуме наш извештај, који је комисија довела. Комисија није изнела онај извештај као савршен него износио тај извештај, она га је поделила на извесне делове и каже: да сви ти радови, које треба општина да сврши, могу да коштају толико и толико, а казала је да је тај приближни рачун састављен према мишљењу људи, који су више мање стручни, и који се баве овим пословима. То је начелно задужење. Сада ако се хоће да мисли о извештају и ономе што радимо данас онда не треба извести то, да се тиме, што се решава о количини решава и о самој зајму и да се решава и сама тарифа. Комисија је то одвојила; она је одвојила зајам за себе, а одвојила је засебно тарифу, како ће да подмири антриот. Комисија је сматрала да ово двоје понаособ долази, а начелно је изнела, и каже: од прилике овим и овим да се покрије зајам. Дакле тежиште извештаја одборског састоји се само у начелном предлагању а све остало задатак је детаљне и оделите накнадне студије и по том специјалног решавања. Дакле ја мислим да је у том погледу опозиционог мишљења у одбору врло погрешно. Ја нећу тиме да браним сам извештај, јер и мени ће бити најповољније оно, што се нађе, да је за интересе ове вароши најбоље. И мој друг г. Јосимовић казао је у главном, да ће сви радови коштати 12.000.000 дин. после је редуцирао, и вели не треба нам осветлење, не требају нам антриоти и ке, и онда је приближно изнео другу цифру, али у главном и он се слаже односно приближног рачуна са финансијском комисијом.

Друго питање хоћемо ли све послове од један пут да вршимо или не? — У овом питању комисија није ћутала него је мислила да ли је боље, да општина све послове предузме у један пут. Прво то је апсолутно немогуће. Друго мислим да они послови који су највише сродни међу собом морају се вршити једновремено. На пример ја мислим да неће моћи остати и да ће бити врло непрактично ако усвојимо оно гледиште, да Београд треба да сврши најпре водовод, па онда канализацију. Господо имајте на уму то да и водоводи и

канални треба да иду једним улицама и хоћете дозволити да се 10 година рије једнако по улицама и непрестано спречава саобраћај. За то мислим да би било најпрактичније да се водовод и канализација сврши једновремено, а кад то свршимо онда долази калдрма. Ја мислим да би било непрактично ако би се узело као што г. Јосимовић каже, да се код сродних послова један почне сад, а други после 15 година.

Даље с тога гледишта комисија је мислила и казала, да се укупан тај зајам може у року од 5—6 година употребити, а комисија није ни мислила, да се цео зајам у један пут узме. Али кад се зајам закључује, треба да се има на уму да га добијемо под повољним приликама. Може се зајам закључити тако, да ове године добијемо 2 милиона, друге године 3, а ресто да се у извесном броју година узме. —

Такав се зајам може закључити. За ово мишљење ја мислим да је природно и логичан је закључак тај, да ми закључујући један зајам од 5 или 6 милиона, па други пут још 4 да нећемо моћи добити други зајам под условима као што даје први, јер први зајам нисмо покрили извесним приходима, и он је имао гаранције, а други зајмодавац већ нема толико гаранције. То нас је руководило да смо изнели овакво гледиште, као што је у извештају комисијском. Но и ја велам о извештају комисијском, да није се толико на саму ствар обзирало колико треба, и ја немам ништа против тога да се одбаца, и ја ћу гласати за то.

Но друго је питање што је и у конференцијама и у досадашњим седницама, каква је основа изнесена. На пример вечерас се говори да се одбаца извештај комисије, и кад то буде, шта долази на ред. Ништа, долази оно што је и до сада било на дневном реду.

О приходима мислим да су они узети онако, како су најприроднији, и сва гледишта која су изнесени нису ништа ново донели, сем овај начин да се наплаћује као што рече г. Бугарчић по 3—4 паре од брашна. Ја никад то не би примио. Дакле ја бих молио г. г. предговорника, који су против овога извештаја говорили, да изнесу своје гледиште и да кажу на чему ћемо да свршимо и шта ћемо да узмемо да радимо, јер ја ћу да напоменем то, да општину београдску ова истраживања до сада коштају око 300.000 динара. Ја не би био противан, да се да још 400.000, кад би се то остварило, јер ја се бојим да ће после свега тога доћи питање, да ли је баш нужно, да та питања свршимо и да то остваримо. Ако буде већина против тога, онда да ли би у том случају било

оправдано, што је пре тога потрошено 600—700 динара. Ја мислим не би. И с тога гледишта ја бих био за то да приступимо начелном решењу овога питања па после да приступимо постепено изради сваког посла, како нађемо за најбоље да ћемо одговорити захтевима вароши.

Никола Х. Поповић Г. Марковић је казао, да сам ја рекао у мом говору, да ће доћи такав закључак одбора, да ништа не радимо. Није тако у том говору изнесено. Ја сам казао како да се поступно развију приходи општински и с тим приходом да се отпочну установе општинске, па кад се даље развију приходи, онда да идемо даље, и најпосле нисам био противан ни да се задужимо у своје време кад будемо добили такав приход да смо кадри да плаћамо интерес и отплату.

Тако је у мом говору речено а никако да сам ја противан сваком задужењу. (Чује се: да се реши) И ја велам да се ова ствар једанпут реши.

Никола Милишић. Ја чујем од многих говорника, да је на одмет Бугарчићев предлог, а на против ја налазим да није на одмет. У Београду долазе странци, сељаци а и цела Србија. Ту би било велике олакшице; јер сви који дођу морају јести. Ако остане на локале да један сиромаша грађанин плаћа по 12 динара, то би тешко пало на сиротињу.

Никола Р. Поповић. Молим ставите једном питање на решење. Много се изгубило г. председниче, у понављању истих мисли.

Председник. Молим не треба хитати. Ето г. учитељ Поповић рече односно процента — интереса да је чуо, да је скупљи но код управе фондова, а није чуо да је објасњено, па треба да објасним. Нестоји да је интерес 6% него је 5,55 и т. д.

Др. Марко Леко. На ово што г. председник рече имам да одговорим следеће: као што сам већ једном приликом напоменуо ја сам умолио г. Предића да ми израчуна који су услови зајма повољнији, да ли они код управе фондова или они које нам финансијска комисија предлаже. На ово питање г. Предић није ми могао одмах одговорити, јер вели да се то по некој формули мора израчунати, и г. Предић је био тако добар да ме о томе писмом извести у коме вели: да код управе фондова износи интерес 6 процента, а по предлогу комисијском излази нешто мало више, 6 и једну трећину процента. По томе су услови код управе фондова много повољнији, од оних које нам комисија предлаже.

Кад сам то изнео нисам мислио о томе, да ли је зајам, који комисија предлаже скуп или јевтин — у то се ја не разумем, него сам то само изнео да покажем, како се предлог комисије не слаже са законом о трошарини.

У осталом ја мислим, да се ми сад излпшно задржавамо око зајма, кад је већина за то, да се засада не приступа зајму. Молим г. председника да једном изнесе то ва решење. (Чује се: да се реши).

Председник. Прво је питање о томе хоће ли се градити водоводи и остале потребе општинске предузети.

Милован Р. Маричковић. Начелно ми усвајамо предлог комисије да се задужимо; а друго је питање колико да се задужимо.

Петар Видаковић. На дневном је реду извештај комисије. Питање је сада овако, прма ли одбор извештај или га не прима, па ако га одбаца, онда тек настају друга питања.

Председник. Ја у име финансијске комисије повлачим извештај комисијски натраг.

Никола Х. Поповић. То сад не можете. То није више ваше.

Светозар Карапешкић. Наш извештај је израђен услед одборског решења, и овај извештај комисијски, то је наше мишљење. Ми смо тај извештај поделили на три дела. Прво говоримо о потребама, друго како да се дође до новца за извршење послова, и треће о изворима, како да се осигура интерес и отплата. Сад ако смо ми, господо овај извештај поднели такав, да је он запста за одобрење, онда, нека се одобри: или да се каже шта треба да буде у њему, треба ли да буде да у првом делу не стоји ни једна од ових потреба. Али пошто сви признајемо да су ове потребе нужне, онда о томе не може бити говора. Сад долази како да се дође до новца и како да се изврше ови послови. Ми смо казали да је једни пут задужење, и то је већина признала. Треће ми смо казали и изворима, и напоменули које изворе мислимо и ако сад ви желите, да одредите накнадно једну комисију која ће те изворе нарочито да испита и означити, ја мислим да ни један неће бити противан томе.

Сад ја мислим да је нужно да говорим о ова три дела, и који хоћете прво да решавамо: да ли о потребама и ако не усвојите поменути, да кажете ове и ове потребе нећемо, и онда добро, ми немамо ништа против тога. Ако одбор држи да ову или ону потребу треба прво да подмиримо, онда ћемо и тако решење, доиста донети, и кад то решимо онда да идемо даље. Госп. Ђирковић је казао, да би он највише волео, да се прво о изворима и приходима реши, да видимо колико они могу да доносе, па онда да се упустимо у задужење и да решавамо које потребе да извршимо. И томе ми нисмо ништа противни. Нека реши одбор да хоће прво о изворима да говори, па нека се састави једна комисија за то. Овде су сва господа признала потребе и начине како да се дође до новца. За изворе на прилику имамо

одобрену трошарину. Што су нека господа говорили да то није нужно, није оправдано. Господо, све вароши, што су подигнуте у свету све су се с тим извором послужиле, а кад престане потреба, разуме се да су престали и извори, па тако ћемо и ми радити. Ка се један пут тај рад исплати и остане одужен водовод, онда се то све скида, а ако ми нећемо доживети да се мало плаћа доживиће наши млади.

Дакле молим вас да решите о коме ће делу да се говори.

Др. Марко Леко. Овде у комисијском извештају формалних предлога, којих не треба се придржавати (чита из извештаја предлоге).

Миливоје Јосимовић. Ја ћу да формулишем предлог како ја мислим. Али ја најпре хоћу да кажем 2—3 речи, за то што је г. Милутин Марковић нарочито ударио гласом на то, да треба канале и водовод једновремено извршити. То је тако као што он замислила и удесније и корисније, само ако може да се изврши. Ми то нисмо у стању просто и за то, што за пројектовање и грађење канала нисмо до сада били у стању да спремимо све што треба, а сем тога и кад се почну радити канали неће моћи бити готови у кратком времену, и тешко је наћи вароши, која је такав посао за кратко време извршила. Кад не би ништа радили ни водовод ни канале, ми би остали још за 20—30 година овако. А ако прво израдим водовод, а канализацију после 5 година, ми би извршили оно и што треба и што можемо да извршимо.

Друго што се тиче предлога финансијске комисије говори се своде на то, да је тамо у начелу само исказано мишљење о целој ствари. Међу тим извештај комисијски завршује се једним формалним предлогом, и ми налазимо да на основу тога извештаја, који није ни најмање јасан, не можемо изнети стаар пред збор и ако је то намера била. Дакле ја бих овако формулисао предлог. Прво да се питање о зајму потребном за извршење санитарних и других потреба на основу поднесеног извештаја комисијског не може изнети пред збор. Друго да се одреди једна комисија са оваквим делокругом: да поднесе детаљан извештај и предлог о томе, на који начин да се те потребе општинске изврше, у ком року и на који начин да се за то створе потребни приходи заједно са свим оним, што је потребно за остварење тих прихода. И трећа тачка: Ако ствар о овом зајму не буде sazрела за решење до онога доба, кад треба да се реши ствар о водоводу, да се онда засебно изнесе питање пред збор да се може привремено задужити општина код народне банке за 1 мил. динара за грађење водова.

Марко Велizarиић. Шта ћемо да радимо, ако усвојимо онај систем да се канал тако сагради, да у истом има места и за цеви од водовода, за нечистоћу и за осветлење. Ако би се усвојило такав систем, онда не би ни могло бити говора о томе да се најпре водовод начини, већ би се морало усвојити да се сва та три посла уједно саграде.

Коста Главинић. Ове су ствари чисто стручне, и зна се шта се у Београду може да начини, а шта не може. То може што је поменуо г. Велizarиић да буде у великом главном каналу а у споредним не може. Београд ће имати мало главних канала, а споредних врло много. Ми при најбољој вољи да све свршимо не можемо. Ја налазим само једну ману овом предлогу г. Јосимовића што ако хоћемо да тражимо за сам водовод привремено одобрење, онда пре тога да пречистимо питање, како ћемо тај дуг да плаћамо за оно време, док водовод не почне да ради, јер кад он почне да ради ми ћемо имати од њега вајде са свију страна. Али ми можемо да се помогнемо, док њега радимо; ми морамо да нађемо за то време новаца за интерес. Прво дакле ако хоћемо да усвојимо овај предлог сад, морамо да пречистимо и то питање одакле ћемо наћи средства, да тај привремени интерес плаћамо.

П. Видаковић. Ми опет одосмо далеко од главне ствари. На дневном реду је комисијски извештај. Комисијски предлог овако гласи. (чита). Сад да решимо примамо ли овај извештај или не, па ако га не примамо, онда ћемо казати даље што треба, донети закључак да одредимо комисију и кажемо шта да комисија уради. То ставите на гласање.

Председник. Дакле примате ли предлог комисије или не? — (Непримамо). Дакле свршена ствар. (Чује см: хоћемо да се гласа).

Само ја кажем да је неправилно, да чинимо трошак а да не кажемо за што се чини тај трошак.

П. Видаковић. Је ли решено ово?

Председник. Није решено.

Светозар Боторић. Није решено, гласање нека буде. Лепо је казао г. Милован Маринковић да донесемо овакав закључак у начелу: примамо ли да се задужимо и после да изведемо неколико тачака на основу чега да правимо зајам.

П. Видаковић. Ви сте саопштили да је решено.

Председник. Ја сам питао, и изгледа ми да сви желите да се одбади. (Чује се: није решено).

Ж. Бугарчић. Нека се реши и да се прими овај извештај, али ја вам кажем да га неће примити збор.

Председник. Ја и не говорим о појединостима него у начелу. Дакле хоћете ли да решите да ли се у начелу прима извештај, а начело је његово да се те грађевине изврше, а после друго је на дневном реду, да се то мора извршити зајмом.

П. Видаковић. Ко каже да прима овај извештај, он каже да прима овај закључак. Немојте сад да нам друго говорите.

Председник. Комисија завршујући свој извештај предлаже да се изволи решити.

Овде имамо пред нами један предлог, и нека господа желе да гласају да га у начелу приме, а нека господа желе да га одбацимо. Дакле ко и прима у начелу казаће за, а који је противан, он ће казати против. (Жагор).

Светозар Боторић. Молим вас формулишите овако, као што је казао г. Милован Маринковић да се у начелу прима, а после да се одреди комисија, која ће да изради план на основу чега да се задужимо.

Председник. Молим вас ко каже у начелу прима, није казао да прима у појединостима.

Миливоје Јосимовић. Ја мислим да треба ставити на гласање, да ли се предлог финансијске комисије усваја или не.

К. Главинић. Најлакше ћемо решити ако се стави на гласање прима ли одбор овакав извештај какав је, па онда даље разговарати.

Председник. Овакав какав је ви сте казали да не примате. То је питао г. Видаковић, и он каже не примамо, па сам ја казао да не примам. Али да ставим на гласање.

Дакле, које за то, да се прими предлог као што је, тај нека седи, а ко је за то да се не прими тај нека устане (Већина устала).

П. Видаковић. Сад долази предлог г. Јосимовића.

Председник. Дакле даље да се разговарамо. Сад треба још једном да замолимо г. Јосимовића да прочита те потребе, па ако се усвоје, онда да видимо шта морамо прво да извршимо.

Ја мислим да смо ми сви званични људи овде. Ја имам да вам напоменем да сем свега треба да се изврши и нивелација, јер има људи који праве куће, и то не може да остане. Друго власт каже још пре 2 године да морају кланице да се псеље из Београда. Дакле и то је питање, које мора одмах да се реши. Школе и сами кажемо да морамо да градимо. С тога молим нека г. Јосимовић каже.

Миливоје Јосимовић. Ја сам казао како да се изврши ствар, један пут сам предложио што сам имао. Немојте ви мени сад предлагати, да ја нешто друго предлажем.

Председник. Комисијски предлог није примљен, и сад свршимо посао. Ви сте

предложили 6, а г. Јосимовић предлаже 4 милиона.

Ж. Бугарчић. Госп. Јосимовић је по мом мишљењу најбољи предлог изнео, и за то ја мислим нека се одреди комисија у коју ће и он да уђе, па нека ствар израде.

К. Главинић. Ми смо се овде направиле прилично смешни. Ми смо изабрали комисију пре неколико месеци, ставили јој нешто у задатак, и данас излази: да нисмо знали, за што смо је одредили. Пре него што се одреди комисија, одреди јој се посао.

Раденко Драгојевић. Ја мислим грађанство је у већини да хоће канализацију и водовод, и сваки који има кућу, он пеће ни воду без канала.

Милутин Марковић. Ја бих имао да рекнем ово. Да баш и овом предлогу г. Јосимовића требало би даље говорити. Као што је потребно, да имамо, канале, водовод и осветлење, тако исто потребан је за Београд и антроти и обори. Хоћемо ли ми да стварамо само оно, што нам годи животу, а не и оно што треба и трговини да подмпри. Зар хоћемо да нас и Земун претекне. Ја мислим да то питање не можемо да одвојимо.

Марко Леко. Ми смо сад решили да овакав извештај као што је не усвајамо, значи дакле да га нисмо сасвим одбацили и да има да нам послужи као полазна тачка за даљи рад.

Од предлога, које нам је комисија поднела, као што сам већ напоменуо, могли би усвојити једино увођење трошарине. Одбор би дакле имао да реши пристаје ли на то, да се уведе трошарина, и ако он то усвоји, онда да се приступи израђивању устројства и тарифе трошаринске, а комисија која би то имала да уради наравно неће бити забрањено да размисли и о другим изворима ако се могу пронаћи. Дакле мислим да вечерас донесемо одлуку, о увођењу трошарине у Београду.

Милов Р. Маринковић. Молим вас објасните нам у исто време, шта ће нам трошарина.

Свет. Боторић. Нека ми не замери доктор Марко Леко, излази чудан смисао у говору његовом. Он је био први да се извештај одбаци целокупан после толико нашег рада. Толико су извесна господа радила с планом, да су донели закључак да цео одбор не вреди ништа. После таквог решења г. доктор узима опет овај извештај, па каже ове су ствари добре, а у начелу неће.

Ја мислим то значи понизити ону комисију и ову седницу. Г. доктор после овога извештаја, који он одбија треба да изнесе свој нов предлог, па и о њему да говоримо.

Раденко Драгојевић. Ја имам г. Марку да кажем, ја сам био на свима седницама

и конференцијама, и он каже, треба да видимо, шта треба да се наплаћује. Ја кажем и сваки грађанин ће казати, за што ми се наплаћује.

Др. Марко Леко. Г. Боторић није ме разумео и жао ми је што ме је онако страшно почео да напада као да ја имам какве зле намере. То је врло погрешно. Ми нисмо решили да се извештај комисије у свему одбаци. То не може ни бити. Он седи овде и незна шта смо решили. Овде је решено, да се овај извештај не усвоји овакав какав је а тако нам не може забранити, да га узмемо као основ за даљи рад.

Марко Велизарић. Није одбачен са свим. **Светозар Боторић.** Овде је мене г. Марко Леко увредио, казао ми је као одборнику да не знам шта је решено. Молим председника да ме узме у заштиту.

Др. М. Леко. На предлог г. Главинића овај извештај није усвојен овакав какав је. Решено је дакле онако као што сам и ја казао.

Свет. Боторић. Стенографске белешке нека говоре, ја знам шта је решено.

Председник. Ми као чланови комисије сматрамо да је овај наш предлог одбачен.

Коста Главинић. Кад сам формулисао мој предлог казао сам: „овакав, какав је“ да се прими или одбаци.

Извештај комисијски предлаже зајам, и ја налазим да треба да се задужимо, а колико ће зајма да буде? то је друга ствар. Предлог комисијски каже: да се удари такса на воду, на канале, и да се уведе трошарина. Ја налазим дозволите ми за израз — да свети Петар овде дође, нећемо наћи згоднијег начина, него да платимо оно што употребимо. Дакле морате да усвојите у том погледу предлог комисије, а сем тога, мораћемо усвојити, извесно и трошарину.

Председник. Кад сам ја детаљисао питање, и питао хоћемо ли ово или оно, онда одбор каже не прима се, и кад се не прима онда је свршена ствар, да се не прима.

Мил. Јосимовић. Ја не знам на што ова дебата сад. Ми кад смо дали комисији овај посао, ми нисмо казали, да нам донесе само предлог да се задужимо, него да нам каже, на који начин да се финансирање изврши и како дуг да се осигура. Кажемо одбачен извештај. Па добро, за што сад да се даље разговарамо о томе. Ја мислим да не треба то никога да вређа, јер други пут се може одбацити мој предлог, трећи пут другог.

Овде је главно да се по овој ствари што уради, а не да се води разговор о томе, да ли се из старог извештаја може што извући, и да ли наш поступањ садржи увреду према бившој комисији или не.

Господо ја мислим да свршимо данас овај разговор, и држим да треба одмах да бирамо нову комисију, али пошто видим, да многа господа нису вољна више да радимо, онда да до идуће седнице размислимо о томе шта треба да се уради, после да размислимо и о избору лица, а сад да идемо кући. (Са више страна: врло добро, врло добро.)

Састанак је трајао до 8 часова по подне.

РЕДОВНИ САСТАНАК

ОДВОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама)

држан 24. Октобра 1889 год. у Београду.

Почетак у 6½ часова по подне

Били: председник Живко Карабиберовић; чланови одбора: г. г. Никола Х. Поповић, Др. Марко Т. Леко, Свет. Карапешки, Милован Р. Маринковић, Милош Обркнежевић, Петар Д. Видаковић, Живан Бугарчић, М. Велизарић, Коста Д. Главинић, Р. Драговић, Борђе Николић, Станко Петровић.

I.

Председник. Молим вас господо. Састанак је отворен.

Изволте чути протокол од 28. Септембра ове године. (Прочитан.)

Има ли ко шта да примети? (Нема.)

Коста Главинић. Имам неколико питања.

Председник. Изволте.

Коста Главинић. Какво је мишљење дала комисија о мајдану код винограда г. Ђ. Симића што га је г. Јосиповић тражио.

Председник. Комисија је дала мишљење да се дозволи и он већ тамо ради.

Никола Х. Поповић. Молим вас г. председниче, шта је са недостатцима, које су учинили општински званичници и шта је с тим људма, са Х. Живковићем и рачуновођом?

Председник. Обе су ствари пред судом. Данас сам чуо за рачуновођу Станковића да је на железници ухваћен и у приговор стављен.

Никола Х. Поповић. Је су ли обезбеђене штете; треба да знамо колика је штета и да нам кажете: осигурано је н. пр. овим и овим.

Председник. Односно штете што је рачуновођа учинио, ствар је пред нашим адвокатом и он ради шта треба по тој ствари. Односно штете учињене од Х. Живковића то је пред судом и још није штета

констатована, а кад се сврши онда ће се видети шта ћемо. Чланови комисије казали су ми онда да односно штете, Х. Живкович није хтео да одговора.

Пера Видаковић. Често падају питања овде, шта је с овим и с оним. Ова питања не би падала кад би се вршило оно што закон наређује.

Има тамо у закону да одбор од времена на време одређује комисију да прегледа рачуне општинске у току године. Овде досад никако није одређивана комисија. За што то? Сеоске општине на одређују комисије и прегледају рачуне, а у овој општини нико.

Председник. Ово је друга ствар што каже г. Видаковић. Има једна комисија која је одређена не само за рачуне, почев од 1884 па на овамо. Шта је она урадила ја не знам. Мислим да су чланови те комисије г. Лeko и г. Милојевић.

Др. Марко Лeko. Г. Милојевић је председник те комисије, но он нас по одавно није позивао на саставак. С прегледањем рачуна одпочело се и неколико смо се пута састали, па се онда престало, и има од тога времена више од 3 месеца како се нисмо састајали. Ја сам једном приликом казао нашем рачуновођи да пише г. Милојевићу да нас позове, незнам да ли му је писао.

Председник. Што се тиче овога што г. Пера каже, сад новцем рукују кметови, а не рачуновође. Сад ако хоћете одредити комисију из своје средине, па нек прегледају сваког месеца. Право је одборско да то одреди и ви изволте одредите, а ја ћу звати сваког месеца првог за преглед.

Милан Банковић. Одредите господо, одредите. Можете кад год хоћете.

Пера Видаковић. Не треба нам то твоје одобрење промично. — (Жагор.)

Милан Банковић. Немој ти мене да учиш како ћу ја да говорим. — (Жагор.) Нисам ја од оних што те могу да трпе. Нисам ја твој слуга. Немој да мислиш г. Пера, да сам ја твојом милошћу овде дошао. — (Жагор.) — Припази ти мало!

Пера Видаковић. Па ја не тражим ништа друго по оно што је по закону. Немаш ти право што се љутиш. Необзирем се ја на личности које с новцем рукују, само хоћу да се врши закон.

Милан Банковић. Па и ја нисам за то да се закон не врши. Исто то и ја кажем и баш зато велм нека изволи комисија кад год хоће. То је и у интересу самих рачунополагача.

Коста Главинић. Г. Председниче ја мислим да треба да прекинете ову распри.

Ја имам још једно питање. Ја сам сазнао, да код болнице бив. општинске, сада

државне постоји једна комисија, која је одређена од министра унутрашњих дела, да констатује имовно стање болнице. Да је та комисија тражила извештај шта је урађено са 10 хиљ. дуката што је завештао општини Тома Вучић Перишић. За што није одговорено ништа о тако важној ствари и до кога је кривица?

Председник. Ја сам добио јуче и президијал од г. Гонцијеровског, управника болнице. Пооштрио сам раније издату наредбу да се претурим све у архиви и што се односи на ту ствар да се пађе а нешто је већ нађено. Држим да би добро било да вам прочитам шта тражи та комисија.

Ја као неправник нисам смео да одговорим ништа да не би општину довео у какав незгодан положај. Ја сам чак шиљао и питао Башкалџића, јер је он тада био рачуновођа и он је дао нека објашњења.

Сад треба једна правничка комисија да се одреди од вас, да види, шта је урађено. Види се да је послато све државној власти још 1860 год. Молио би да се та правничка комисија одреди.

Коста Главинић. Ја сам видео на акту од 12 Јуна да је примљен и заведен 12 Јуна. Пред 20 Јуном стављено је решење председника општинског, да архивар Милан Петровић изнађе та акта и лично председнику поднесе извештај. Држим да треба да се зна, да ли је тај чиновник шта радио по томе. Овако ми вечно тражимо обавештања и вечито дангубимо око једних и истих ствари.

Никола Х. Поповић. Још кажете како сте добили президијал. То је жалосно стање кад мора председник да добија президијал да реди оно, што сам треба да ради.

Председник. Сви сте од пре толико година и знате, да је горела архива. Нашо се траг да је послато власти. Сад нам треба да тражимо књигу о томе. Какав би био онај кмет, који би давао доказе против општине. Као што реко питао је о томе и Башкалџић и он је казао, да је била књига о целом стању ствари.

Никола Х. Поповић. Нисте се адресирали добро. Може бити он је одговарао за ту ствар.

Коста Главинић. У току од 20 Јуна требали сте ту ствар изнети пред одбор те да он донесе одлуку. Какав је тај чиновник општински, кад он за толико време не може да нађе акта.

Председник. Не може се лако ни пронаћи, јер је архива на тавану, тако је раније размештена. Да има књиге ваљда би се нашло лакше, али ове нема.

Милован Р. Мариновић. Три месеца то је много како се тражи, па опет ништа.

Председник. Али ту је радио још стари чича Павле и овај и онај, и они су те ствари руководили. Башкалџић прича како су те паре давате под интерес. То је стара ствар, и ја не могу да знам и да изнесем оно што нема, и што није још изнађено.

Никола Х. Поповић. Комисија има акт општинског суда, на коме су потписали власт и још 30 грађана како примају 10 хиљ. дуката од Вучића.

Председник. Па шта ћу ја кад не може да се нађу сва акта. Може бити, да је тада био обичај, да се ориџиналан акт шаље државној власти, па је с овим тако био.

Н. Х. Поповић. Коцент је код вас и нумере су цифране. Да ли је нађена књига где су заведене те паре.

Председник. Није нађена и књига је може бити код власти.

Оно што је нађено изнеће се пред правничку комисију да она каже, шта се може одговорити, а шта не.

Коста Главинић. Дужност је председништва, да му је архива у реду, а кад то није оно је требало то да изнесе пред одбор па да му се да чиновник нарочити, да тако неуредну архиву уреди.

Ја осуђујем то што се за скоро пуна 4. месеца не може да нађе ништа. По најзаплетенијим архивама може се казати после два месеца тражења, има ли или нема.

Председник. Молим вас г. одборниче, дођите па да вам покажем, како стоји архива. Кад неможе одмах да се нађе шта ћу ја.

М. Р. Маринковић. Г. Главинић само каже како је тај чиновник архивар небрежљив.

Председник. Па јесте нешто нађено, а нешто није. С тога и хоћу ја правничку комисију, да ми каже, шта ћу да одговорим.

Коста Главинић. Нека се за сад ова ствар сврши на овоме и похита да се пред одбор изнесе. Међутим враћам се на оно што је предложио г. Видаковић, да се одреди комисија; која ће прегледати рачуне. Нико нека се пенађе увређен. То је наша дужност.

Председник. Изволте одредите 4—5 лица, па нека прегледају депозитну касу сваког месеца.

Никола Х. Поповић. Ја би молио г. председника да нам покаже закон о контролсању општин. рачуна. Нађите тај закон да видимо па онда да одређујемо, јер може бити, да ће бити председник дужан да контролира касе. Одбор прегледа рачуне на крају сваке године, а председништво прегледа касе. Ту може да дође до одговорности. Ту треба да знамо, који су прегледали рачун, а који нису, јер за онога Х. Живковића ту ће други одговарати, а

за Станка су тројца одговорни. Шта је са оним што је проневерио извесну суму новаца, па је опет задржан у општинску службу. Такви се људи не држе. Који је тај.

Председник. Има два извршиоца и они су се с тим кредиторима изравнали. То је приватна ствар. Тако сам чуо а не знам позитивно, да ли је тако или није.

Никла Х. Поповић. И ви допуштате да се он може равњати са кредиторима

Председник. Кажем вам да сам тако чуо а позитивно не знам.

Молим вас г. одборнице, ви ће те знати ваљда што, да се за 60—70 динара немогу наћи капацитети за извршиоце, него су то спроти људи, и кад нема ничије жалбе да су му паре упропашћене немамо ни ми шта предузимати. Сваки од њих има јемство, нити се у службу сада прима ко без јемства.

Никола Х. Поповић. Кад му се контролира радња сваки дан и месец онда не може да проневери.

Председник. Сад има кмета који прима све што се има извршити. Он му даје на извршење и после прими новац од извршења добивени и предаје коме треба.

Живан Бугарчић. Ја мислим да онога код кога буде дефицит треба одмах истерати, те да то служи за углед другима.

Ђока Николић. Ја сам се разговарао о томе са Нацком, и он каже, да је извршитељ Светозар Павловић утајао хиљаду и неколико динара, па кад су га ухватили, он је довео неке људе, те су положили све сем 300 динара, па је после нашао јемце и после опет задржан у службу за то да се и са ресто одужи.

Марко Велизарић. Тим што се он приватно изравнао, није у исто време и кривицу своју оправдао, јер би по закону поред накнаде штете, морао бити још и кажњен

Ђока Николић. Мени је Нацко казао, да кад тај Светозар буде одужио ту суму, да ће га онда одпустити, а с те је дужности смењен и сад ради у пријавници тако је исто било и са неким Живком, који је по измирењу дефицита одпуштен.

Председник. Молим вас, изберите комисију.

Коста Главинић. Све ово што се сада износи, даје доказа, да треба контролисања. Предлог Видаковића треба да се прими.

Председник. Нема сумње господо. Изволте одредити комисију и онда мени је у дужност да зовем свакога месеца Изволте кандидујте. (Кандидирају) Тошу Мијајловића, Марка Велизарића, Светозара Карапеша, Милана Ж. Маринковића и Николу Вулковића. Лепо господо. Они ће свакога месеца прегледати депозитну и главну касу. (Јесте).

Свет. Карапеша. Само треба да знамо, ко ће водити бригу да нас зове.

Председник. Ја ћу вас звати. (Добро).

III.

Председник. Молим вас чујте, траже се уверења о владању и стању извесних лица. (Секретар чита)

Никола Х. Поповић. Молим вас прво да знамо, на чему се сврши са званичницима што су новац проневерили?

Председник. Што се тиче Х. Живковића он је под судом; а што се тиче другога и то рачуновође Станка против њега је дата тужба државној власти. О том води бригу адвокат општински.

Никола Х. Поповић. Ви као председник дајте нам извештај о томе, колика је штета и чиме је и каквим средством обезбеђена.

Коста Главинић. У једној од првих седница треба да нас о том известите.

Председник. Добро. Добро. Ово се код Станка нашло кад се кирија примала. Он је после побегао, па после се чуло, да се је турчио и сад је ухваћен.

Ђока Николић. Ја би молио да се тај рачун види, јер људи имају примати из депозитне касе своје новце и непрестано питају, кад ће да приме тај новац. Људима се продаје оно што му је најмилије из куће, а они ове паре не могу да приме.

Председник. Давато је свакоме који је донео доказа. Колико је новаца у депозиту било, види се из књига. Ви тражите, да констатујем колико. Ја ћу се потрудити да сазнам од комисије пак ћу вам одговорити.

Светозар Карапеша. Још није за Х. Живковића код суда свршено. Ми смо још онда говорили, да би требало да се одреди комисија, која ће све рачуне да прегледа, јер има доста и незаведених ствари. Ми смо казали, да је онолики дефицит само за то, што је толико по књигама нађено, а може бити да има и више.

Председник. Дакле остаје на томе да вам поднесем извештај шта је урађено.

Коста Главинић. Овде је за нас све одборнице непријатна ствар, што је пре 9 месеци констатована штета, а ми у одбору ништа не знамо.

Ми желимо да нам се то изнесе, и молио би само још ово: Недао Бог да се деси то, али и најмање проневерење да се одкуда деси, треба да се извести одбор, а не да нас свет напада на улици: „Ово се краде ово се и ово ради, а ви незнате“.

Председник. То су све старе ствари. Ја ћу послати писара једног код варошког суда да копира списак и онда ћу изнети и казати, колико је. У исто време молим

да одредите једну суму да се људма исплати.

Никола Х. Поповић. Било би добро, да суд обзнани преко новина, па да људи виде и да дођу.

Председник. Код г. Нацка долазе људи па нека их побележи.

Та ствар није за јавност. Срамота је за целу општину. Међутим таквих ствари има свуда, а не само код нас.

Петра Видаковић. Имам ја у Параћину једно примање, од 9 година, које је потрошио онај Мијовић па још општина не даје.

Председник. Дакле молим вас да пређемо на дневни ред.

Изволте чути уверења (Секретар чита)

За Јулијуса Мијајловића — изјављено: непознат; за Стојана Крстића званог поне — Изјављено: непознат.

Ћачка уверења:

Персида Рајковић; Душан Рајковић; и Милица Дамјановић ћаци, изјављено: сиротињског стања.

IV

Председник. Ево сад господо извештај о лицитацији за цубок.

Остала је на Кости Панђели за 28000 динара с годишњим роком закупа.

Добро се сећате, да смо ту скоро изнели овде у седници једно писмо Панђелино, којим је тражио, да се у условима лицитације стави и објасни како се разуме онај цубок што пада код војске. Ја сам дао нашем правозаступнику и члановима суда и они су нашли да су могли да објасне ту ствар и наш је правозаступник према томе и саставио услове. Одобравате ли? (Одобравамо).

V

Председник. Ми смо досад наше возове давали под аренду годишње да нам се оправда шта треба и то: коларски браварски и тапечирски посао, један од стручњака казао ми, да би та радња боља била, кад би поделили ове послове, ја сам то усвојио и поделу извршио у две лицитације.

Сад изволте чути резултат лицитације за коларски и ковачки посао. (Секретар прочита извештај). Као што видите резултат је скупљи.

Никола Х. Поповић. За колико је скупљи? Дајте услове да видимо, шта има да ради.

Председник. Скупље је за 1800 динара. Оба два посла су била за 3169, а било је свега 1650 дин.

Никола Х. Поповић. То је велика разлика. Дали су имали у виду и нова кода. (Секретар прочита услове).

Милош Обркнежевић. Овај лицитант доста је у прошлој години био много јевтинији али ево за што. Сва кола која данас постоје њих је узео један предузимач. Нико управо није водио рачун шта се оправља и како се оправља. Како су оправљена, тако су и дотерана да кола не вреде данас ништа.

Пошто сам ја изашао на лице места и сва кола прегледао видео сам да ће се кола иста оправљати и то боље него досад, па и ако је скупље. У уговору сам уметуо 2—3 тачке више ради веће сигурности за добру оправку Сад треба да се одреди према уговору комисија из одбора и да јој се нареди, да прегледа кола и да кажу све шта треба да се справи а и време да се одреди докле да справи, па после да се контролише: је ли све израђено како треба и да ли је на време.

Доста су давата кола на оправку па стоје код њега по 2—3 месеца и тако прође време да се кола неупотребљују те се мање и кваре, па мање и оправља, а и оно што справи, не учини како треба.

Сад ако се овако ради, онда ћемо за годину дана како сам ја оценио, имати сва у првобитном стању. Ако се не усвоји овако кола ће бити неоправна и пропашће, а истина цена ће бити јевтинија.

Према овоме дакле садања цена није скупа. На послетку одбор нека не одобри него нека држи још једну лицитацију.

Цера Видаковић. Овакав начин држања лицитације од ока, никад не води ка добру. Ми ћемо сад прегледати, прописали смо строге услове па опет ништа неће бити. Неможемо ми њега натерати да изгуби. Најбоље је држати лицитацију од парчета. То ће знати и г. Милош Обркнежевић. Тамо се зна и једна наплата по ово, једна главчина по ово п т. д. Нека се направи ценовник, па од те цене нека се држи лицитација ко хоће ниже.

Ја сам имао прилике да видим једнога дана да општина има једног красног коња али урасли му папци у колите. Питао сам зашто се не подкује, па веле неће мајстор да направи док не однадне, а да се плаћа на комад, онда би он казао да се и ово уради.

Милош Обркнежевић. Истина госп. Видаковић има у неколико право што каже: али ево шта сам ја имао на уму. Кад би се то усвојило, онда би требало имати извесан број људи, који би посведневно водили књиге и кад прима и кад предаје, и опет се незна како би изашло. Овако као што ја кажем једна комисија у једном месецу прегледа и она зна према уговору шта се имало да справи.

Никола Х. Поповић. Ово изгледа по говору г. Обркнежевића, да би ми у течају

једне године добили кола сасвим оправна, али опет у пракци боље је ово што предлаже г. Видаковић.

Коста Главинић. Ја нисам стручан, али ми се чини, да је овај предлог г. Видаковића користан. Из говора г. Обркнежевића видим, да се не види рачун, колико се фактички, кола оправљају, па с тога држим да то неможе и овде да наступи. Ми не знамо, можда се плаћало двапут више но што се у ствари оправљало. С тога пристајем на предлог г. Видаковића и у исто време молим г. Председника, да изда наредбу да се води ст. ог рачун, шта се оправља, колико се оправља и шта се плаћа. Сад ако стручњаци налазе, да треба ову лицитацију примити, ја нисам противан, а за убудуће, да се усвоји предлог г. Видаковића.

Председник. Било овако, као што каже г. Видаковић било онако, као што каже г. Обркнежевић, још 5 дана има па треба да ступи у живот ово или оне.

Ако се прими ово што стручњак каже онда у току године могли би имати преглед шта се урадило и шта фактички кошта. Да су возови нови онда би било што друго. Ја мислим да се може примити ова лицитација кад стручњак каже, да није претерано и скупо.

М. Велизарић. Баш зато што се возови сада налазе у тако хрђавом стању, да кад би оправку морали плаћати комад по комад изашло би можда само ова оправка много више, од лицитиране суме, то сам и ја на то да се сад ова лицитација прими, а за убудуће, да се прими Видаковићев предлог.

Никола Вулковић. Ја мислим, пошто су мајстори водили, какве реперације има да се изврши они би пристали на јевтинију цену кад би могли. С тога сам да се ово сад прими овако и одобри лицитација, а доцније да се држи лицитација, од парчета. Но и овде може бити злоупотребе само треба држати јаку контролу.

Ђока Николић. Оно, ако се узради као што треба као што су данас возови, не само да неће зарадити него ће изгубити. Ево сам г. Кнежевић, као један врло вредан мајстор не би ово урадио ни за 2 хиљаде динара. Тако исто и онај, који има да тапацира и лагира кола, и он има 50 дуката оправке да учини.

Др. М. Лјко. Ја потпомажем овај предлог, и мишљења сам да се усвоји лицитација, само би питао, како је председништво могло да допусти да се општински возови тако покваре да по мишљењу стручњака као што смо сад чули готово не вреде ништа и ако је до сад општина трошила на оправке и то је опет једна жалосна слика из наше општине, како се на општинску имовину пазу.

Председник. Извините г. Лјко. Комисије су свагда прегледале, и увек казале да је добро урађено и да се прими. Према овом таквом мишљењу, шта се више може.

Др. М. Лјко. Дужност је председништва да води надзор над одржањем општ. имовине.

Председник. Покажите молим вас где је та дужност прописана да председник буде у стању доспети сам на све па и за најсићушније ствари. Ви увек само председника на среду.

М. Обркнежевић. Што се тиче сатлерског посла ето зашто је скупље. Казано је у уговору, да он мора у години дана двапут да лагира. Тако исто да мора и да офарба. Сад па оним великим колима он мора да потроши 40 дуката нерачунајући његов труд. Онај други фијакер такође мора да лагира. Даље у говору стоји и то ако дођу још која нова кола, да и она улазе у тај рачун дакле према томе ниједан не може јевтиније ако мисли да ради као што се прописује.

Председник. Ако примите ово, онда одмах одредите комисију од стручних људи.

Свет. Карапешкић. Да ли се ту разуму и мртвачка кола?

М. Обркнежевић. Јесте. А она мала кола одмах долазе на оправку.

Н. Х. Поповић. Поменуло се овде то, да ће у течају године бити сва кола оправна — па кад је тако онда да усвојимо лицитацију.

М. Обркнежевић. Само ако се ради по условима.

Н. Х. Поповић. Па дајте да видимо те услове (секретар прочита).

(СВРШИЋЕ СЕ)

НАЦРТ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗАКОНА ЗА ВАРОШ БЕОГРАД

(НАСТАВАК)

Испусти над улицом и грађе испод и над улицом.

Чл. 26 У ваздушном простору над улицом од 2·5 метара висине над тротоаром (калдрмом) не смеју се никакви стамени (тврди) делови грађевине напред испуштити, као н.пр. прозори и оквири, предкровови, стубови, басамаци, фирме, лампе, фењери, прераде и т. д.

Изузимају се од тога банци (сокли) и портани, који могу до 15 мм. преко дате линије на поље излазити.“ За

сваки већи испуст ове врсте мора се тражити нарочито одобрење од грађевинског савета. Висина банака (сокли) ни у којем случају не сме 1·5 м. превазићи. Исто тако изузимају се и гесимсови и украси било од малтера било од цемента и т. д. од којих последњи могу само за 0·10 м. изван регулационе линије испуштени бити; за већи испуст мора се нарочито одобрење тражити.

За све ове испусте ван регулационе линије у соклу по стаментима, ризелиту, које испусти превазилазе 0·15 м. мора господар плаца свој пристанак написмено изјавити: да ће општини по оцени заклетих вештака процењену вредност за узете земљиште платити.

Предкровови, веранде, балкони и еркери, могу се преко висине од 2·5 м. правити али само под овим условима:

1., Балкони и еркери морају бити од несагоривог материјала и на каменом или гвозденим носачима постављени:

2., Са предкровова, балкона, еркера или веранда мора се вода спроводити кроз олуке и кроз зид фасаде;

3., Балкони и еркери морају имати наслоне од гвожђа или парпетне зидове;

4., Балкони, еркери и веранде могу се само за 1·5 испод фасаде испуштати, рачунајући у то и дебљину наслона; осим тога од суседа ограда морају бити удаљени најмање 3 м.;

5., Еркери се не могу правити у улицама ужим од 10 м.;

6., Покретни предкровови, прозори и врата, капци што се споља отварају, морају бити на висини од 2·50 м. тако, да се испод ових може слободно пролазити;

7., Преко улице у виду вијадукта не сме се зидати;

8., Темељ грађевине као и подпорни зидови могу постепено улазити под површину улице и преко регулационе линије. Подрумски прозори могу бити испуштени у хори-

зонталном правцу у тротоар до 50 м. од регулационе линије; по у том случају сви прозори морају бити затворени гвозденом решетком, са пречагама највише 3 м. размакнутим. Решетка мора бити подпуно у једној истој висини са тротоаром.

Подрум не сме имати са улице улазак.

Према указаној потреби због водовода или осветљења, дужан је господар грађевине горепоменуте испусте о своме трошку уклањати или преправљати.

Заграде.

Празни плацеви и баште од стране улице морају бити ограђени.

Висина ограда не сме бити мања од 1·2 м.

Врата и капије са стране улице морају се тако наместити, да се унутра отварају.

Жива ограда може се само по дозволи општинске власти поставити.

Према суседноме плацу мора се подићи ограда зидана, од густе тарабе или гвоздене конструкције. Висина ове ограда на равном земљишту не сме бити већа од 2·30 м.

Ако је положај плаца такав да се вода слива на суседне зграде и ограде, онда је господар грађевине дужан да планира земљиште и поред суседних зграда или ограда да озидати зид било каменом било цигљом до оне висине и дубине, која је потребна да земља која је усљед планирања насута, никако не додирује суседне зграде и ограде. Воду пак дужан је да спроведе тако, како иста не би наносила штету суседним имањима. Ако би висина оваког зида прешла 2 м. онда се вишак има о заједничком трошку господара имања и дотичнога суседа извршити; или ако се може вода кроз суседне плацеве спровести сопственици плацева дужни су допустити да се то спровођење воде изврши о трошку господара плаца из кога се вода пропушта; а ако и суседи хоће да и своју воду уведу у исти канал, онда да трошак буде заједнички.

Спорове ове природе пресуђује грађевински савет. Против ове пресуде нема места никаквој даљој жалби.

(НАСТАВИЋЕ СЕ.)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Одштампан. Закон о општинама изашао је и у засебним књижицама и може се добити у државној штампарији по 0·50 дин. примерак.

Одложен. Редовни састанак општ. одбора који је био сазван за 29. пр. мес. није држан због болести г. председника општине.

Исправка. Одлуку коју смо саопштили у прошлости броју о избору комисије за преглед Смрекеровог водоводног пројекта ваља тако разумети да се изабрана још четири стручњака додају сталној техничкој комисији јер је другом алинејом §. 13 уговора са г. Смрекером предвиђено да оцена израђеног пројекта припада „пододбору за извршење водовода“, који се може попунити и другим признатим инжењерима.

Седница. Одбор општински имаће своју редовну седницу у понедељак 4. т. м. са овим дневним редом:

1., Одлуке о зборовима за нове изборе општинских часника;

2., Реферат о новоме закону општинскоме;

3., Акт управе вар. Београда да се број ноћних чувара повећа;

4., Избор поротника за 1890. год.

5., Лицитације општинске;

6., Акт Марка О. Марковића и компанији о службености са општ. земљом;

7., Питање управе вар. Београда може ли се дати кафанско право Љубисаву Лишанину;

8., Акт конзисторије београдске о зидању нове или премештању дорћолске цркве;

9., Молба Лазара Борића кројача;

10., Молба Руже Табаковића о члшћењу пијаца;

11., Молбе и уверења.

Исправка. У 47. броју овога листа на стр. 142. а трећем реду одозго у место: „Милутин Марковић не разуме добро кад каже“, треба да стоји: „г. Милутин Марковић каже.“

ВОЈНА ОБЗНАНА

До теменовани обвезници сталног кадра регрутовани су од стране VII. пуковске окружне команде у 1889. години а незна им се место пребивања:

Миливоје С. Поповић, Милан А. Костандиновић, Борђе М. Стопаревић, Милан К. Стојановић, Милан М. Радисављевић, Светислав В. Станисвић, Велимир Н. Тодоровић, Петар Г. Дамњановић, Петар Ђ. Стевановић, Владимир М. Борђевић, Милутин Б. Маринковић, Милан Т. Дујковић, Јован М. Јовановић, Драгомир С. Крстић, Борђе А. Петровић, Никола Р. Јовановић, Стеван Д. Ристић, Спиридон Ђ. Терзић, Светолик М. Миловановић, Милан З. Живковић, Младен Ј. Тодоровић, Арсеније Ј. Јуришевић, Милан Ђ. Анастасијевић, Мијајло Т. Тасић, Милорад Н. Алексић, Крета М. Кузмановић, Спасоје С. Поповић, Јован С. Тодоровић, Борђе од непознати родитеља, Борђе Ј. Сергијан, Милорад Н. Тодоровић, Коста Ј. Савић, Никола М. Петровић, Петар Д. Ранисављевић, Драгутин Т. Борђевић, Живан Ј. Миленковић, Милан Р. Јоксимовић, Родољуб Ђ. Бујдић, Манојло С. Стојановић, Драгомир Ј. Поповић, Мијајло В. Лазаревић, Петар Арачки, Јован М. Николић, Петар С. Матић, Милан М. Петровић, Димитрије од непознатих родитеља, Милутин А. Тасић, Милан Т. Станковић, Мијодраг Љ. Илић, Драгутин Р. Узуновић, Драгутин М. Николић, Драгутин од непоз. родитеља, Милан Ј. Гајић, Душан Д. Стојановић, Милорад од непознатих родитеља, Никола Т. Цветковић, Милан К. Белодедић, Ђира Б. Панић, Милан Ђ. Лазаревић, Милета од непознатих родитеља, Александер Ф. Расијанског, Стеван М. Радојковић, Сретен М. Анђелковић, Борђе Т. Илић, Чедомир Р. Ракић, Борђе Ж. Алимпић, Светислав С. Николић, Драгољуб С. Томић, Велимир А. Поповић, Аранђел Д. Радовановић, Витомир А. Стевановић, Димитрије Т. Живановић, Светислав С. Бељановић, Душан М. Ракић, Милан од непознатих родитеља, Живко Ђ. Јовановић, Коста Д. Дукић, Драгољуб Ј. Андрејевић, Драгутин Д. Спасеновић, Љубомир Т. Милошевић, Лазар Ј. Зарић, Тома Р. Јанковић, Милутин Недељковић, Велимир И. Поповић, Веселин М. Татић, Миј. Т. Белопољац, Милан С. Радовановић, Владимир М. Стевановић, Борђе Д. Живанчевић, Војислав Н. Димитријевић, Никола Д. Михајловић, Мијајло Б. Вељковић, Сима Ђ. Андрејевић, Милан С. Рајић, Борђе С. Спасић, Владимир С. Петровић, Милош С. Увалић, Милорададен Љ. Борђевић, Драгомир М. Ивановић, Светислав К. Станковић, Филип П. Борђевић, Мијајло Ј. Милановић, Коста Ф. Ристић, Војислав В. Ивковић, Љубомир П. Радосављевић, Младен Д. Сте-

вановић, Илија Ђ. Сувајдић, Миливоје С. Пантић, Стеван П. Маринковић, Радивоје М. Богдановић, Војислав Д. Огњановић, Милан Д. Јанковић, Милан Ј. Петровић, Крета С. Живковић, Богосав А. Димитријевић, Кузман К. Новаковић, Мијајло Б. Марковић, Јован М. Перић, Војин И. Николић, Мијајло С. Марковић, Мијодраг П. Тодоровић, Никола А. Стојановић, Игњат од непознатих родитеља, Благоје од непознатих родитеља, Гершон Ј. Пучин, Хескија М. Албахари, Стеван П. Станић Стеван Ј. Визин, Рудолф Ђ. Милер, Стеван Ј. Ленк и Владимир Д. Протић — сви из Београда; Богољуб К. Живановић из Сланаца, Милош Рад. Станковића из Жељезника, Радован Павла Јовића из Кнежевца, Никола Мијајла Алексића из Кнежевца, — сви среза врачарског; Димитрије Станка Милковића из Гроцке, Јован Димитрија Анђелковића из Гроцке, Јован Јефте Безана из Гроцке, Сима Делбашић циганин из М. Пожаревца, Обрад Борђевић, — из М. Пожаревца и Драгутин М, Сарић из Гроцке сви среза грочанског; Светислав од оца непознатог из Поповића и Живко Петровић из Рогаче оба среза космајског; Јован Луке Борђевића из Цветовца. Мишо од оца непознатог, тишлера из Прогореоца и Радивоје Стевана Марковића циганина из Араповца, сва три среза колубарског; Василије Стевана Марковића, Јохан Илије Јовановића, Михајло Борђа Михајловића сва тројица цигани из Мислођана, Јефта Јоксимовић из Ерцеговине, а рекрутован у Остружници, Живко Јована Радојчића из Арњајева, Живота Петра Стојановића, Матија Стевана Мијајловића, Василије Симе Лукића сви цигани из Вранића, Василије Милана Тодоровића циганина, Милан Пан. Станковића оба из Мељака, а сви предњи окр. београдског; Радосав Косте Чолаковића, Лазар Милинка Блажића слуга, Станко Маринка Васића циганина и Борђе К. Радисављевић циганин сви из Дуболе и Стеван Живка Недовића из М. Орашја среза подунавског округа смедеревског и Милија Радивоја Стевановића из В. Крене среза јесеничког окр. смедеревског.

Сви гореименовани обвезници сталног кадра имају одмах овој команди пресгати ради лекарског прегледа ако не желе да их постигну последице чл. 14. закона о устројству војске од 1. Новембра 1886 г који гласи: „ко у своје време избегне службу у сталном кадру, служиће кад год се ухвати до 30 године без обзира на задружно стање три године, и после према старости годинама у позивима; а за време од кад је рекрутован, па док се не ухвати плаћаће задруга обвезника целокупни лични његов порез као војницу. На случај пак, да је коме од напред именованих рекрута по месту становања ближа која друга ок-

ружна команда, може се истој ради лекарског прегледа пријавити, но у томе случају нека јој каже, да се услед потраживања јавља. Пуковске окружне команде моле се да ове обвезнике, кад јој се пријаве, лекарски прегледају и оцену способности са назначењем места и становања и занимања овој команди доставе; властима среским и општинским препоручује се да свака у кругусвог реона напред именоване обвезнике потраже, па пронађене амо односно најближој пуковској „окужној команди, спроведе.

Бр. 6838. Из канцелирије VII. (београдске) пуковске окружне команде, 20. нов. 1889, год. у Београду.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

а). за чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0,40 дин.
б). за неузидан шпархерд	0,40 „
в). за узидан	0,80 дин.
г). за велики узидан шпархерд у гостионици	1,00 „
д). за чишћење димњака од два спрата	0,40 „
ђ). за чишћење простог димњака	0,20 „
е). за чишћење чункова до 2 ¹ / ₂ метра уједно са пењима	0,20 „
ж). за чишћење чункова од 2 ¹ / ₂ метра на више уједно са пењима	0,40 „
з). за паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	1,50 „

II. ИЗВОЖЊА БУБРЕТА:

а). за собу и кујну или мањи дућан са собом	0,20 „
б). 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом	0,60 „
в). 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штале	1,00 „

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

а). од кубног метра	12,00 дин.
б). од акова	0,60 „

IV. ПСЕТАРИНА:

а). марка за пашче једном за свагда	3 дин.
б). марка за кују	6 „
в). обнављање изгубљене марке стаје половину цене	

V ГРОБРИНА:

а). гроб за децу	7 дин.
б). гроб за одрасле	12 „
в). мала гробница	555 дин.
г). већа гробница	967 „
д). велика гробница	1207 „

VI. МРТВАЧКА КОЛА:

а). мртвачка кола стара са 2 коња	12,90 дин.
б). мртвачка кола нова са 2 коња	36,90 „
в). мртвачка кола нова са 4 коња	72,90 „

96

НАРОДНА БАНКА

www.unib.rs
Од 20. Новембра 1889. до даље одлуке овакав је интерес:

I.

- а.) за есконт меница у сребру 6%
- б.) за зајам на залог у сребру 6%

II.

- а.) за есконт меница у злату 8%
- б.) за зајам на залог у злату 8%

Бр. 7791.

16. Новембра 1889.

у Београду.

УПРАВА
ПРИВИЛ. НАРОДНЕ БАНКЕ,

РАСПОРЕД

по коме ће од I. ов. месеца повлашћеници извозити ђубре из зграда варошких.

I. Кварт Барошки.

Понедеоиком. Улице: Ноћајска, Коса Ибарска, Совљачка и Рајићева.

Уторником. Градско поље, Дубровачка, Кнез Лазара и Спасовска.

Средом. Јеленска, Златарска, Косанчићев венац, Богојављенска.

Четвртком. Вук-Караџићева, Лепеничка, Љубичина, Топлички венац.

Петком. Кнез Михајлова и Миланова.

Суботом. Велика Пијаца, Васина, Добрачина, Доситијева и Југовићева.

II. Кварт Теразијски.

Понедеоиком. Улице: Кастријотова, Два јаблана, Косовска.

Уторником. Скопљанска, Цариградска, Телеграфска и Космајска.

Средом. Краљ-Миланова и Дворска.

Четвртком. Маркова Призренска, Балканска.

Петком. Министарска и Абаџијска.

Суботом. Зелени Венац и Ломина.

III. Кварт Врачарски.

Понедеоиком. Улице: Београдска, Фишеклијска и Милутинова.

Уторником. Крунска и Урошева.

Средом. Ресавска и Крагујевачка.

Четвртком. Цветна и Железничка.

Уторником. Крунска и Урошева.

Средом. Ресавска и Крагујевачка.

Четвртком. Цветна и Железничка.

Петком. Кнез-Милошева, Фрушкогорска и Споменичка.

Суботом. Сарајевска и Писарска.

IV. Кварт Саваамалски.

Понедеоиком. Улице: Поп-Лукина и Лимска.

Уторником. Саваамалска и Сереска.

Средом. Ломина и Пиварска.

Четвртком. Висока, Поцерска и Пренелчка.

Петком. Јаворска и Космајска.

Суботом. Господска, Једренска, Богојављенска, Савска, Мајданска, Мало Пијачка и Краљевића Марка.

V. Кварт Дорћолски.

Понедеоиком. Улице: Градско Поље и све остале безимене улице.

Уторником. Југовића Велика Пијаца, Ноћајска, Глуначка и Симина.

Средом. Јевромова, Горња и Доња Јованова и Војничка.

Четвртком. Которска, Дунавска и Душанова.

Петком и Суботом. Еврејска Мала.

VI. Кварт Палилулски.

Понедеоиком. Улице: Фишеклијска, Марвена Пијаца, Косовска и Два јаблана.

Уторником. Тимочка, Поштанска, Кондина и Скопљанска.

Средом. Школска, Два голуба и Кастриотова.

Четвртком. Хилендарска, Милетина, Цетињска и Зетска.

Петком. Скадарска, доња и горња и Видинска.

Суботом. Болничка, Вишњичка, Палилулска пијаца Ратарска, Изворна, Букина и Тежачка.

ПРЕГЛЕД

ПОСЛОВА ОПШТИНСКОГА СУДА

од 19. до 26. новембра о. г.

I. Судска радња:

- а.) рочишта одређено 96
- б.) пресуда изречено 50
- в.) забрана одобрено 35
- г.) уверења издато 35

II. Извршно оделење:*)

- а.) пресуда извршено 138
- б.) забрана удејствовано 56
- в.) уверења прибављено 30
- г.) странг акта извршено 5

III. са кланице:

- Заклато:
- а.) волова 115
 - б.) крава 85
 - в.) телади 38
 - г.) овнова 9
 - д.) оваца 52
 - ђ.) јагањаца 10
 - е.) свиња 195
 - ж.) прасади 316

Примедба: Наплаћено је 5.768 дин. на име аренде.

Кријумчара проказано 12.

*) Поднет је извештај од 12-26 нов. т. г.

НА ЗНАЊЕ

Јавља се свима онима који желе пунити своје леденице ледом из атара општине београдске, да се ове године имају пријављивати претходно одређеном кметов. помоћнику у општинској судници — г. Јовану Антијевићу, да таксу плате и одобрење добију.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 23. до 26. новем прешло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	10 к. просечна цена
КИЛОГР.		ДИН.
6,240	Брашна пшенична	18.60
	Брашна кукурузна	—
5,209	Пшенице	3.50
2,795	Кукуруза	10.50
64	Ражи	10.—
	Крупника	—
428	Јечма	12.—
647	Овса	12.50
	Кукуруз нови	—
2,764	Пасуља	22.—
7,747	Кромпира	8.50
284	Арпаџика	19.—
1,300	Црна лука	10.50
	Бела лука	—
	Лука арпдаме	—
3,574	Јабучка	15.—
	Крушака	—
10,411	Ораја	19.—
	Грожђа	—
71,190	Шљива сирових	20.50
8,150	Сувих шљива нов.	5.50
2,750	Сена	3.—
	Сламе	—
	Шљива сувих стар	—
248	Кајмака	120
181	Сира	50.—
6,431	Доја топљена	90.—
1,080	Доја нетопљена	65.—
56	Масти	110
674	Сува меса гов	105
5,483	Свиња дебелих	80.—
11,340	Креча	3.40
916	Катрана	13.50
	Јарме кукурузне	—
309	Рибе фришке	160
200	Сочива	30.—
124	Луча	10
316	Кудеље	70.—
Литара		
19,127	Вина црна	17.—
	Вина бела	—
1,518	Ракије шљ. меке	24.—

Примедба. Наплаћено је на име кантарије 389.85 дин.